SALĂ DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LV Nr. 13 456 | Miercuri 27 noiembrie 1985 | 6 PAGINI — 50 BANI

PREGĂTIREA TEMEINICĂ A TUTUROR LUCRĂTORILOR DIN AGRICULTURĂ

pentru producții agricole mai bune în anul viitor

La cursurile de perfecționare profesională care încep în toate unitățile — analiză profundă a celor mai bune experiențe, a modului în care s-a lucrat în fiecare formație de muncă

Abia s-a încheiat un an agricol și altul a și început. În perioada în care ne aflăm, în toate unitățile agricole vor avea loc analize aprofundate privind rezultatele din 1985 și se vor trage învățămintele cuvenite pentru noul an de muncă. Din toate punctele de vedere este o perioadă a învățămintelor, întrucît din aceste zile încep cursurile învățămîntului agrozootehnic de masă, apoi instruirea cadrelor din agricultură.

Scopul acestor cursuri și a acțiunilor de instruire a cadrelor din agricultură este de a-i ajuta pe oameni să cunoască temeinic hotărîrile de partid, programele speciale de dezvoltare a agriculturii, legile care reglementează activitatea în acest domeniu, orientările și indicațiile conducerii partidului privind înfăptuirea unei agriculturi intensive, să-și însușească noi cunoștințe agrozootehnice, să tragă învățăminte din modul în care s-a lucrat în anul care se încheie.

Programul unitar privind organizarea, desfășurarea și conținutul învățămîntului agrozootehnic de masă și de instruire a cadrelor din agricultură se află la îndemîna organelor și unităților agricole. Ceea ce merită a fi subliniat în legătură cu acest program este că a fost astfel structurat încît să răspundă cerințelor pentru o mai bună pregătire a lucrărilor din toate sectoarele agriculturii. În acest scop, în funcție de obiectivele planului de producție, în fiecare unitate agricolă și localitate necooperativizată se vor organiza cercuri pe următoarele profile: cultura cerealelor, plantelor tehnice și furajere, cultura legumelor, pomicultură, viticultură, zootehnie, mecanizarea agriculturii, industria mică și prestările de servicii. De asemenea, în cooperativele agricole se organizează, cu sprijinul nemijlocit al stațiunilor pentru mecanizarea agriculturii, cercuri pentru pregătirea unor cooperatori și altor locuitori ai satelor în conducerea tractorului și minuirea mașinilor agricole. Țăranii cu gospodărie individuală din localitățile cu agricultură necooperativizată participă la cercuri cu profil mixt în care se dezbat problemele sporirii producției vegetale și animale, specifice dezvoltării agriculturii din aceste zone. Sînt prevăzute măsuri și recomandate modalități diverse pentru instruirea cadrelor de conducere și de specialitate din unitățile agricole de stat și cooperatiste, consiliile agroindustriale, de la direcțiile generale pentru agricultură și industrie alimentară și de la uniunile județene ale cooperativelor agricole de producție.

O asemenea structură a învățămîntului agrozootehnic probează preocuparea pentru asigurarea, în toate sectoarele agriculturii, a creșterii nivelului de cunoștințe profesionale, a pregătirii teoretice și practice a tuturor lucrătorilor din acest sector.

În același timp se impune atenției marea diversitate a formelor de instruire: expuneri, dezbateri, schimburi de experiență, demonstrații practice, calcule economice, prezentări de filme și diafilme, organizarea de seminarii după predarea fiecărei teme. Instruirea cadrelor de conducere și de specialitate va avea un caracter practic, desfășurîndu-se de regulă în consfătuiri de schimb de experiență, în unități de cercetare și de producție cu rezultate deosebite, urmărindu-se generalizarea experienței înaintate și a noutăților tehnologice, cunoașterea și aplicarea hotărîrilor de partid și altor acte normative.

Ceea ce se cere acum, o dată cu începerea cursurilor învățămîntului agrozootehnic, este, în primul rînd, participarea activă a tuturor lucrătorilor din agricultură la cursuri și la celelalte forme de perfecționare profesională. Acestui scop îi servește și măsura cuprinsă în program ca la nivelul fiecărui județ să se stabilească, pentru toate unitățile agricole de stat și cooperatiste, o zi fixă pe săptămînă în care să se desfășoare cursurile învățămîntului agrozootehnic. Această măsură permite să se instaureze mai multă ordine în ce privește ținerea lecțiilor potrivit graficelor întocmite și o mai bună frecvență a cursanților, favorizează un control mai eficient și mai temeinic din partea organelor județene, un sprijin mai activ din partea celor care au misiunea să asigure buna desfășurare a acestor acțiuni.

În decursul anilor, lectorii cursurilor învățămîntului agrozootehnic de masă au acumulat o experiență bună în ce privește predarea cunoștințelor și legarea acestora de cerințele și condițiile concrete ale sporirii producției vegetale și animale. Din rîndul specialiștilor s-au ridicat buni pedagogi — oameni capabili să transmită convingător, pe înțelesul tuturor, cunoștințe de specialitate și economice temeinice, să urmărească aplicarea lor în practică. Este necesar ca experiența în organizarea și desfășurarea învățămîntului agrozootehnic de masă să fie extinsă, să se asigure încă de la început preluarea, generalizarea celor mai bune metode de desfășurare a învățămîntului.

Ridicarea continuă a nivelului tehnic al agriculturii este condiționată nemijlocit de generalizarea rapidă în producție a tehnologiilor moderne, a rezultatelor obținute în activitatea de cercetare științifică. Tocmai de aceea lucrul cel mai important care trebuie avut în vedere la desfășurarea învățămîntului agrozootehnic îl constituie legarea cunoștințelor predate de activitatea practică din fiecare unitate agricolă, din fiecare formație de muncă. Aceasta impune să se analizeze modul cum s-a muncit, realizările obținute în urma aplicării unor tehnologii, precum și nereușitele dintr-un sector sau altul. Faptele trebuie analizate temeinic, puse față în față diferitele situații, care să fie apoi confruntate cu recomandările tehnico-științifice, astfel încît orice cunoștință nouă ce se expune cursanților să poată fi raportată la activitatea practică. În acest sens, o importanță deosebită are organizarea schimburilor de experiență, îndeosebi în unitățile agricole cu rezultate de producție bune, consfătuirile în care trebuie să se analizeze punct cu punct, temeinic procedeele, tehnologiile, modul de organizare a muncii care au condus la rezultate bune.

Organele agricole județene, organizațiile de partid de la sate au datoria să sprijine organele de conducere colectivă din unitățile agricole, consiliile agroindustriale, în asigurarea tuturor condițiilor bunei desfășurări a cursurilor învățămîntului agrozootehnic, să urmărească permanent și să analizeze desfășurarea și conținutul acestuia, luînd măsuri corespunzătoare de îmbunătățire, astfel încît această importantă acțiune să contribuie la ridicarea nivelului tehnic al agriculturii, la sporirea producției în această importantă ramură a economiei naționale.

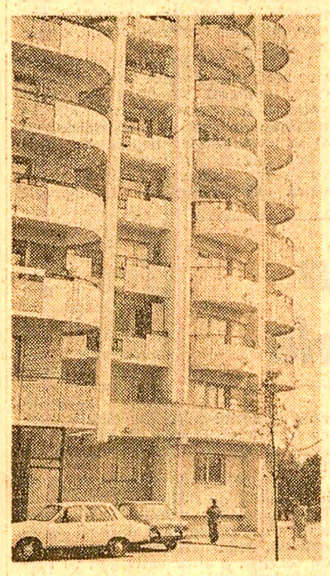

Arhitectură nouă, modernă într-unul din vechile cartiere ale Capitalei — cartierul Cringași

Foto: S. Cristian

Întreprinderea minieră „Sălaj"-Sărmășag a îndeplinit planul cincinal la producția-marfă industrială

Oamenii muncii de la Întreprinderea minieră „Sălaj"-Sărmășag raportează că au realizat producția-marfă industrială stabilită pentru cincinalul 1981—1985. Avansul obținut va permite ca, pînă la sfîrșitul anului, să se livreze în plus economiei naționale o cantitate de peste 31 000 tone cărbune.

În telegrama adresată cu acest prilej **tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, se arată că minerii de la această unitate nu vor precupeți nici un efort pentru a da patriei cît mai mult cărbune, pregătind, în același timp, toate condițiile pentru îndeplinirea integrală și la un înalt nivel calitativ a planului pe anul viitor. O atenție deosebită se va acorda folosirii intensive a capacităților de producție, creșterii mai accentuate a productivității muncii, reducerii cheltuielilor și consumurilor specifice, economisirii materiilor prime, materialelor, combustibililor și energiei.

ENERGIA — riguros gospodărită, sever economisită!

SCHIMBUL DE NOAPTE

să preia, cu rezultate bune, o mare parte din sarcinile schimburilor de zi!

O măsură care își dovedește eficiența în reducerea substanțială a consumului din perioada de vîrf

Relatări ale redactorilor și corespondenților „Scînteii" care au fost prezenți în mai multe întreprinderi în noaptea de 25 spre 26 noiembrie, între orele 22 și 6 dimineața

După cum se știe, în această perioadă se întîmpină unele greutăți în producerea energiei electrice. Prin măsurile speciale luate în ultimul timp se poate asigura însă aprovizionarea corespunzătoare cu energie electrică a unităților industriale, a tuturor sectoarelor de activitate, precum și cerințele din domeniul casnic și public. Pe lîngă eforturile energeticienilor, de a produce mai mult, esențial este ca **ENERGIA SĂ FIE FOLOSITĂ CU FOARTE MULTĂ CHIBZUINȚĂ, RAȚIONAL, ECHILIBRAT PE ÎNTREAGA DURATĂ A ZILEI. ELIMINÎNDU-SE ORICE FEL DE RISIPĂ, FIECARE CONSUMATOR LIMITÎNDU-SE LA STRICTUL NECESAR.**

Din datele puse la dispoziție de Dispeceratul energetic național rezultă cu toată claritatea că **cele mai multe probleme în aprovizionarea consumatorilor cu energie electrică apar între orele 17 și 22.** În schimb, **după ora 22 și pînă la ora 6 dimineața există posibilitatea să fie aprovizionate cu energie capacități de producție mai mari decît cele folosite în prezent.** Altfel spus, dispunem de energia necesară pentru realizarea sarcinilor de plan, pentru desfășurarea activităților sociale, pentru domeniul casnic și public. **Esențial este ca energia disponibilă să fie folosită rațional, SĂ SE ASIGURE UN CONSUM ECHILIBRAT ÎN CELE 24 DE ORE ALE FIECĂREI ZILE ȘI PE ÎNTREAGA DURATĂ A SĂPTĂMÎNII.**

Acum, mai mult ca oricînd, se impune ca, **în toate unitățile economice, schimburile de lucru să fie astfel organizate încît consumul de energie electrică să se deplaseze din perioadele de maximă solicitare ale sistemului energetic național spre orele cînd se pot asigura resursele necesare producției,** adică în perioada de noapte, care corespunde schimbului 3 de lucru, descongestionîndu-se sau chiar renunțîndu-se acolo unde este posibil la schimbul 2. Fără îndoială însă că acolo unde se organizează schimbul de noapte trebuie să se ia și toate măsurile pentru organizarea temeinică a muncii, buna aprovizionare cu materiale, asigurarea asistenței tehnice, pentru desfășurarea cu maximă eficiență a producției și, bineînțeles, pentru economisirea energiei. Organizarea schimbului de noapte nu reprezintă un scop în sine, ci o soluție pentru aplatizarea vîrfului de sarcină în consumul de energie electrică pe ansamblul economiei naționale.

Redactori și corespondenți ai „Scînteii" au fost prezenți în mai multe întreprinderi industriale în noaptea de 25 spre 26 noiembrie, între orele 22 și 6, pentru a vedea și consemna cum se muncește în schimbul 3. Constatările făcute — în pagina a 3-a a ziarului.

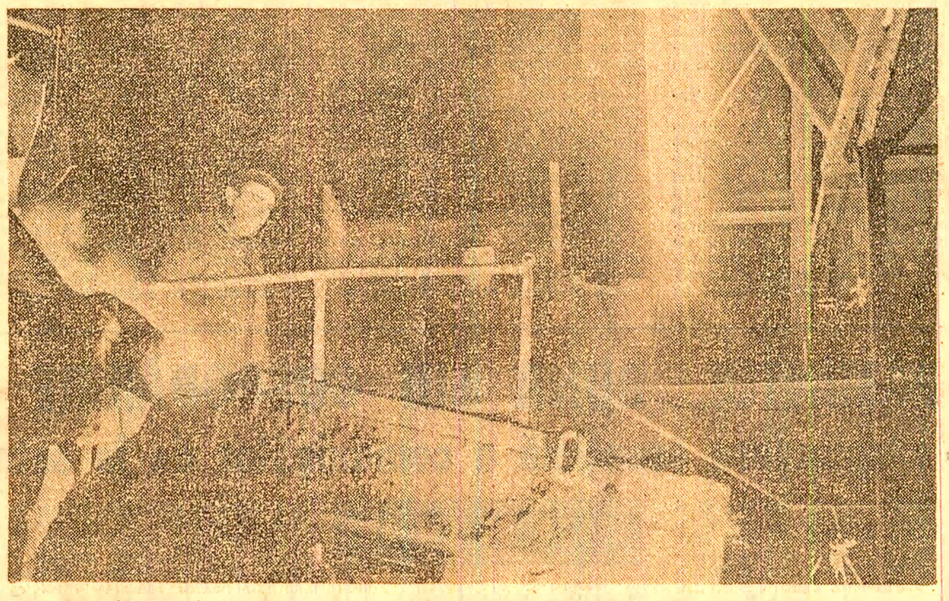

ORA 1,05 NOAPTEA. În secția băi-alice din cadrul I.R.E.M.O.A.S. din Capitală se lucrează intens, normal, cu bune rezultate

Foto: **E. Dichiseanu**

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Imagine din activitatea cabinetului tehnic al Liceului industrial nr. 11 București

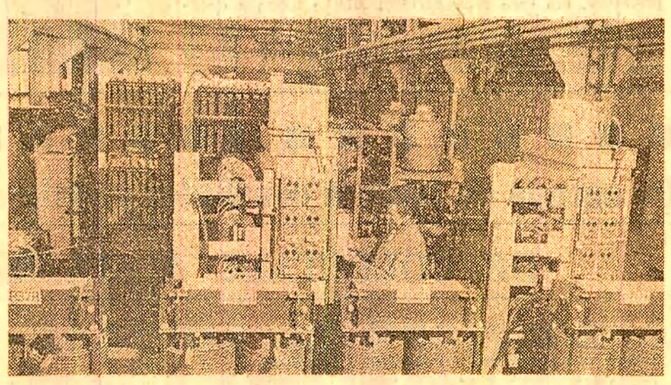

La Institutul de cercetare pentru industria electronică din București

Patriotismul și conștiința de sine a tineretului

Adevăratul patriotism are un conținut concret, însumînd o serie de trăsături definitorii. Patriotismul se caracterizează prin acțiuni și fapte deosebite: atitudine înaintată și răspundere conștientă în viața socială, efort și dăruire pentru progresul societății. În cazul tineretului, aceste trăsături se realizează numai prin formarea conștiinței lui socialiste, exprimată prin sirguință și conștiincioziate în îndeplinirea tuturor obligațiilor, dintre care cea mai însemnată este învățătura temeinică, o atitudine civilizată în întreaga conduită din școală și societate. Împlinirea acestor cerințe primordiale se întemeiază numai pe muncă de calitate, pe conștiința responsabilității pentru propriile fapte. **„Forța orînduirii noastre — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele țării — stă în conștiința maselor răspunderi și îndatoriri pe care fiecare cetățean le are față de patrie, față de cuceririle socialiste ale poporului".**

Conținutul deosebit de bogat al patriotismului explică și caracterul complex al procesului de formare și dezvoltare al conștiinței patriotice. Cultivarea patriotismului înseamnă dezvoltarea continuă, cu caracter de permanență, a convingerilor, a sentimentelor și atitudinilor constructive, transformarea lor în constante ale vieții spirituale și în factori stimulatori ai activității practice, ai atitudinii generale în societate. Îndeplinirea importantei și pretențioasei opere de educație patriotică pretinde o conștiință vie și activă, prezentă în toate acțiunile și faptele, contopire cu prezentul, trecutul și viitorul patriei și poporului, o sinteză de trăiri, convingeri și afinități. Pe două coordonate esențiale se grupează aceste componente. Cea dintîi este conștiința apartenenței la o anumită realitate geografică, istorică și culturală, social-politică și spirituală. Cea de-a doua coordonată esențială, care de fapt conferă valoare reală patriotismului, este conștiința marilor răspunderi ce derivă din apartenența la aceste realități. Este o înțelegere greșită din partea acelora care socotesc că este suficientă instruirea, transmiterea de cunoștințe elevilor și studenților. Instrucția și educația sînt două fețe inseparabile ale unui proces unic și unitar. Un om cu cît este mai cult, mai învățat, cu atît înțelege mai bine și prețuiește mai mult strădaniile și înfăptuirile lui, superioritatea prezentului și simte o mîndrie de a contribui prin realizările sale la progresul țării, la ridicarea ei pe o treaptă superioară. Așa cum spunea istoricul și omul politic Vincențiu Babeș, „cu cît un învățat domnează mai mult știința sa, cu atît vederile sale devin mai largi".

Conținutul noțiunilor de patrie și patriotism se îmbogățește cu noi sensuri în perioada modernă. Lupta pentru emanciparea socială a țărănimii și pentru independența națională a țărilor românești, pentru așezarea pe temeiuri democratice a instituții-

Acad. Ștefan PASCU

(Continuare în pag. a V-a)

O nouă calitate a învățămîntului superior economic

În stadiul actual al dezvoltării economico-sociale a României și în condițiile complexe ale economiei mondiale, coordonata esențială a tuturor eforturilor poporului nostru, deci și în domeniul învățămîntului, o reprezintă realizarea unei calități noi, superioare. Folosim acest prilej pentru a sublinia că învățămîntul superior economic a beneficiat și beneficiază de prețioasele orientări și indicații din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la pregătirea economiștilor în strînsă legătură cu cerințele actuale și de perspectivă ale economiei naționale, astfel încît ei să se manifeste ca buni gospodari ai avutului poporului nostru, veghind în permanență la creșterea continuă a eficienței economice.

În același timp, învățămîntul superior economic beneficiază de un sprijin deosebit, atît în perfecționarea activității instructiv-educative, cît și în domeniul cercetării științifice din partea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic, savant de renume mondial.

În ultimele două decenii, învățămîntul superior economic a cunoscut o evoluție importantă, pe temelia concepției materialist-dialectice în concordanță cu cerințele practicii sociale, cu progresul social-economic general al țării. El a fost integrat organic cu producția și cercetarea științifică, cu viața social-politică, fiind racordat puternic la izvoarele celor mai noi și înaintate realizări științifico-tehnice de specialitate. Numărul studenților economiști a crescut de la 4 650 în 1950 la circa 19 000 în prezent; în acești ani au absolvit facultățile economice peste 60 000 de cadre, cu o temeinică pregătire profesională și o înaltă conștiință socialistă.

Continua perfecționare a învățămîntului superior economic este expresia firească a dezvoltării necontenite a întregii activități economico-sociale, ca rod al muncii eroice a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, în concordanță cu îndrumarea și activitatea practică revoluționară a secretarului general al partidului nostru. Experiența a demonstrat că orientarea învățămîntului superior economic, organizat în cadrul Academiei de studii economice din București pe un profil larg și evitarea dispersării exagerate a acestuia pe teritoriu, sînt în concordanță cu cerințele etapei actuale ale formării de cadre economice superioare în condițiile concrete din țara noastră, precum și cu tendințele fundamentale ale dezvoltării științei economice.

Trecerea economiei românești la dezvoltarea de tip intensiv, care presupune un salt calitativ în toate domeniile de activitate, necesită creșterea rolului economistului în

Conf. univ. dr. Letiția ZAHIU
secretar al comitetului de partid al Academiei de studii economice

(Continuare în pag. a V-a)

TIMIȘ: Produse noi, consumuri reduse

Prin aplicarea cu fermitate a programelor de innoire și diversificare a producției, specialiștii din unitățile economice, împreună cu cei din cercetare și învățămîntul tehnic superior, au conceput și introdus în fabricație un mare număr de utilaje, mașini, aparate, instalații și alte produse noi, toate cu parametrii tehnico-economici funcționali și de fiabilitate superiori. Gradul de innoire a producției în industria județului a ajuns la aproape 58 la sută, fiind superior sarcinii stabilite pentru această perioadă. Demn de menționat este și faptul că au fost introduse în producție numeroase tehnologii noi, sisteme de mecanizare și automatizare, care contribuie la creșterea productivității muncii și economisirea de materii prime, materiale, combustibil și energie. **(Cezar Ioana**, corespondentul „Scînteii").

SUCEAVA: Producție fizică peste prevederi

Colectivele muncitorești din județul Suceava își mobilizează toate forțele pentru îndeplinirea integrală a planului pe acest an și pe întregul cincinal, pentru crearea condițiilor necesare unui debut productiv fructuos în 1986. Astfel, minerii au extras și preparat suplimentar însemnate cantități de fier, pirită, plumb, cupru și zinc în concentrate. La rîndul lor, oamenii muncii de la Întreprinderea de mașini-unelte din Suceava și de la Uzina de construcții și reparații utilaje și piese de schimb din Vatra Dornei au realizat, peste prevederi, produse de mecanică fină, utilaje tehnologice destinate industriei materialelor de construcții, exploatării și prelucrării lemnului. Alte colective muncitorești au livrat suplimentar beneficiarilor un mare volum de utilaje tehnologice pentru chimie, confecții textile, țesături din lînă, obiecte de sticlărie-menaj, cherestea, furnire estetice și altele. **(Sava Bejinariu**, corespondentul „Scînteii").

Operă impunătoare, trainic înscrisă în patrimoniul culturii naționale

CENTENAR LIVIU REBREANU

Centenarul nașterii lui Liviu Rebreanu cuprinde în el o întreagă istorie, căci marele prozator încorporează în opera sa istoria tuturor claselor și păturilor sociale de la noi și, în primul rînd, a celei mai vechi dintre ele care a dus pe umerii ei tot greul istoriei, a creat limba națională și valori spirituale și materiale de neprețuit. Deși nu venea nemijlocit din rîndurile țărănimii, Liviu Rebreanu a fost scriitorul cel mai autentic legat de destinul ei, în îndiscutabile capodopere și într-o genială **laudă** în incinta Academiei prin care-și mărturisea **„credința și solidaritatea continuă, cu inima celor mulți care au avut parte tot de ocări și proboziri, și prea arar de vorbe bune...".** Prin destinul țăranului, Rebreanu a văzut destinul întregului nostru popor și l-a văzut mai exact și mai complex decît oricare altul.

Într-o vreme cînd mulți credeau și afirmau răspicat că inspirația din mediul sătesc secătuise prin excesele de semănătorism și poporanism, Liviu Rebreanu, introducînd în epica românească un realism modern, robust, de o inegalabilă originalitate, reabilitează o temă literară esențială și creează „primul roman românesc într-adevăr desăvîrșit" (Serban Cioculescu). Cu romanul **Ion** (1920) — fără să ignorăm contribuțiile anterioare din istoria speciei, datorate unor D. Bolintineanu, Nicolae Filimon, Eminescu, B.P. Hașdeu, Duiliu Zamfirescu, Al. Vlahuță, C. Mille, Ioan Slavici, M. Sadoveanu, Ion Agârbiceanu și mulți alții — literatura română iese din zodia povestirii și a nuvelei și intră definitiv în aceea a construcțiilor epice de mari proporții, pe care le vor ilustra în continuare, în perioada interbelică, Rebreanu însuși, M. Sadoveanu, H. P. Bengescu, C. Stere, Ion Agârbiceanu, Eugen Goga, Anton Holban, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Gib Mihăescu, G. Călinescu, prin care se afirmă în literatura noastră toate tipurile romanești din literatura universală, de la cel ctitorit de Balzac la cel tolstoian ori cel flaubertian, la cele impuse de Gide și Joyce, de la cel proustian la Bildungsroman sau cel kafkian ș.a.m.d. De aceea, am putea spune, cu Camil Petrescu, că autorul lui **Ion** „a transformat o mișcare literară tendențioasă într-o operă literară de artă, de creație. El singur e mai mult decît o întreagă epocă literară. Ion e suficient ca să înfrunte timpul încă foarte mult de aici încolo". Nu numai **Ion** (1920), ci și alte capodopere ale lui Rebreanu, precum romanul psihologic **Pădurea spînzuraților** (1922), ampla frescă țărănească **Răscoala** (1932) și unele nuvele ca: **Proștii, Coasa, Dintele, Răfuiala, Iți Ștrul dezertor,** au înfruntat și vor înfrunta timpul prin geniul acestui prozator de excepție, care a fost în primul rînd un mare muncitor intelectual, de la a cărui naștere, petrecută la 27 noiembrie 1885 în satul Tîrlișua, județul Bistrița-Năsăud, se împlinesc 100 de ani.

Primul născut dintre cei 14 copii ai învățătorului Vasile Rebreanu și ai Ludovicăi, scriitorul de mai tîrziu va face școala primară în comuna Maieru (1891—1894), gimnaziul grăniceresc la Năsăud (1895—1896) și Școala civilă de băieți din Bistrița (1897—1900), Școala reală superioară de honvezi din Șopron (1900—1903) și la Academia Militară „Ludoviceum" din Budapesta (1903—1906), de unde iese ofițer. Funcționează la un regiment în orașul Gyula, dar, în urma unor neînțelegeri și încurcături administrative, își dă demisia în anul 1908. Se întoarce pe meleagurile natale și devine ajutor de notar în comunele Măgura Ilvei și Nimigea, între anii 1908—1909, și apoi funcționar la primăria din Vărarea. Experiența de viață, datorată acestor prime meserii, o întîlnim în numeroase schițe și nuvele, ca și în descrierea vieții lui Titu Herdelea și a unor intelectuali rurali: preotul Belciug, familia învățătorului Herdelea, familia Lang, notarul Stoessel din romanul **Ion.** Ca mulți alți scriitori ardeleni, Rebreanu își face debutul literar în prestigioasa revistă literară **Luceafărul** de la Sibiu, cu schița **Codrea,** la 1 noiembrie 1908. În anul următor, după exemplul lui G. Coșbuc, bun prieten cu tatăl său,

Ion Dodu BĂLAN

(Continuare în pag. a IV-a)

ÎN CONFORMITATE CU LEGEA ADOPTATĂ RECENT DE MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ, ÎNCEPÎND DIN 1986

AUTOFINANȚAREA TUTUROR UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE

In conformitate cu prevederile noii Legi privind autoconducerea, autogestiunea economico-financiară și autofinanțarea unităților administrativ-teritoriale, adoptată recent de Marea Adunare Națională, începînd din 1986, toate consiliile populare trebuie să se autofinanțeze, să aibă bugete echilibrate, în care cheltuielile să fie acoperite din veniturile proprii, prevăzîndu-se, totodată, și un excedent din care să se aloce o contribuție tot mai mare la fondul general de dezvoltare a țării.

Avînd în vedere apropierea anului 1986, „Scînteia" își propune să publice un ciclu de articole în legătură cu modul în care acționează consiliile populare, împreună cu cetățenii, pentru ca de anul viitor principiul autofinanțării să se generalizeze. Astăzi înfățișăm experiența din județul DOLJ, avînd ca interlocutor pe tovarășul ION ȘTIUCĂ, prim vicepreședinte al Consiliului popular județean.

DOLJ: *Venituri mai mari prin valorificarea resurselor locale*

— Care este, în prezent, situația autofinanțării unităților administrativ-teritoriale din județ?

— Dacă, bunăoară, **în 1980, în județul Dolj se autofinanțau doar 38 de consilii populare comunale, în prezent numărul acestora a ajuns la 77.** Municipiul Craiova, reședința județului, a fost în mod constant în anii actualului cincinal o unitate administrativ-teritorială a cărei activitate a avut la bază autofinanțarea. Anul 1985 a adăugat pe lista reușitelor și cele 4 orașe doljene: Băilești, Calafat, Filiași și Segarcea, care, de asemenea, se autofinanțează.

Așadar, avem la această oră 82 de unități administrativ-teritoriale (orășenești și comunale) care se autofinanțează; raportat la cele 100 de localități ale Doljului, aceasta înseamnă o proporție de 82 la sută. Însă bilanțul nu este definitiv. Pînă la finele anului vor realiza un echilibru între venituri și cheltuieli alte 4 comune: Bulzești, Dioști, Ghercești și Murgași.

Discuția pe marginea autofinanțării ar fi însă incompletă dacă nu aș releva și unele implicații structurale ale acestui proces, privind bugetul de venituri și cheltuieli al consiliilor populare. Dacă în urmă cu cinci ani, **în bugetul județului Dolj veniturile proprii reprezentau 46 la sută din total, în 1985** — în condițiile în care bugetul a crescut mult — **veniturile proprii reprezintă 60 la sută.** Și totuși, acest procent nu reflectă integral posibilitățile existente pe plan local, motiv pentru care va trebui, în continuare, să punem în valoare marile rezerve pe care le avem încă în județ.

— Ce măsuri urmează să se întreprindă în acest sens?

— Mai întîi o precizare: autofinanțarea nu înseamnă doar a aduce balanța cheltuielilor și veniturilor fiecărui consiliu popular la un nivel de echilibru, ci a se asigura, în plus, **o contribuție importantă din partea fiecărei unități administrativ-teritoriale la fondul general de dezvoltare a țării, la realizarea resurselor financiare necesare dezvoltării.** Este o idee mobilizatoare, pe care o datorăm secretarului general al partidului și care conferă activității noastre în acest domeniu o orientare programatică de profunzime și de perspectivă, exprimată și de Legea privind autoconducerea autogestiunea economico-financiară și autofinanțarea unităților administrativ-teritoriale, adoptată recent de Marea Adunare Națională.

Care sînt căile și mijloacele concrete de acțiune? În primul rînd, avem în vedere **realizarea obiectivelor planului de dezvoltare în profil teritorial — în industrie, agricultură, în celelalte ramuri de activitate — fundamentul fraînic al autofinanțării.** În 1990 va trebui să realizăm o producție totală pe locuitor de cel puțin 80 000 lei, din care producția industrială va fi de cel puțin 50 000 lei. În continuare, rolul principal îl va avea industria republicană, dar, în același timp, programul privind dezvoltarea economico-socială în profil teritorial pe anii 1986—1990, adoptat de Congresul consiliilor populare, asigură continuarea procesului de **extindere a micii industrii.** Ea va reprezenta **10 la sută din volumul total al activității economice din județ.**

Programul special elaborat în acest domeniu de comitetul executiv al consiliului popular județean prevede dezvoltarea activităților existente și înființarea altora noi, rentabilizarea tuturor produselor și activităților, aplicarea riguroasă a principiilor noului mecanism economico-financiar. Acest program stabilește pentru anul 1990 o producție-marfă a industriei mici, într-o creștere de 2,2 ori față de 1985. Și **prestările de servicii** vor înregistra în cincinalul următor o creștere considerabilă — de 230 la sută — ceea ce va contribui la întărirea autofinanțării unităților administrativ-teritoriale.

Dezvoltarea și diversificarea producției și serviciilor către populație se va face pe baza unui studiu al pieței (întocmit de organele de specialitate ale consiliului popular), care a pus în evidență cererea sporită de anumite produse de uz casnic, unelte pentru agricultură și grădinărit. Se are în vedere, totodată, organizarea de ateliere pentru prelucrarea pieilor de animale, a blănurilor, ateliere de dărăcit, cojocărit, torcătorie etc. Pornind de la concluziile studiului respectiv, la unele grupe de produse care au în prezent o pondere mică în livrările de mărfuri către fondul pieței — cum sînt bunurile metalice de larg consum, articolele de uz gospodăresc din lemn și nuiele, produsele prelucrate din lemn, mobilă și altele — creșterea producției va fi mult mai accentuată.

O atenție deosebită se va acorda dezvoltării **micii industrii alimentare și culinare.** În vederea valorificării mai bune a resurselor existente pe plan local va crește și se va diversifica **producția de conserve și semiconserve** de legume și fructe, ciuperci, fructe de pădure, plante medicinale, siroapuri.

Se vor extinde, totodată, acele activități de mică industrie cu un aport important în balanța de venituri a consiliilor populare, activități care la ora actuală au încă o pondere redusă: recondiționarea unor aparate de uz gospodăresc, repararea și întreținerea mașinilor, a aparatelor de folosință îndelungată, recondiționarea mobilei și altor obiecte casnice etc. Și nu în ultimul rînd ca importanță, vom urmări, în continuare, **dezvoltarea cooperării industriei mici cu industria republicană,** ceea ce va asigura satisfacerea mai bună a cerințelor de produse ale economiei și ale populației, atragerea la bugetele locale a noi surse de venituri.

— Cum acționează direct consiliile populare pentru dezvoltarea micii industrii locale?

— În afara unităților de producție și prestări de servicii din sistemul cooperației ne preocupă, în mod deosebit, **înființarea unor activități de mică industrie pe lîngă consiliile populare orășenești și comunale.** Pentru aceasta, de-a lungul anului, colective de specialiști și lucrători din aparatul propriu al comitetului executiv s-au deplasat în localitățile județului, analizînd la fața locului, cu factorii de răspundere, resursele materiale și socio-profesionale existente, stabilindu-se o gamă minimă obligatorie de activități pentru fiecare consiliu popular. De altfel, în această toamnă am primit opțiunile și estimările de perspectivă pentru toate localitățile, pe baza unui studiu-anchetă inițiat de consiliul popular județean, opțiuni ce privesc toate activitățile de industrie mică și de prestări de servicii de pe raza localităților, fiecare avînd o temeinică fundamentare economico-financiară și o sondare a solicitărilor populației.

Între activitățile locale aducătoare de venituri în bugetele consiliilor populare se înscriu și cele de valorificare a **resurselor energetice neconvenționale**: energia solară, eoliană, biogazul.

Desigur, resursele autofinanțării sînt mult mai diverse. La sate, bunăoară, accentul se pune pe **dezvoltarea producției agricole atît în unitățile de stat și cooperatiste, cît și în gospodăriile populației.** Totodată, avem în vedere creșterea veniturilor locale, o dată cu **reducerea cheltuielilor** de funcționare, întreținere și gospodărire a unităților social-culturale și de administrație. Urmărim, de asemenea, utilizarea în condițiile legii, a fondurilor din **contribuția bănească a populației** pentru acțiuni gospodărești și social-culturale, pentru executarea unor lucrări de interes obștesc și de înfrumusețare a localităților.

Fără îndoială că folosirea eficientă a pîrghiilor de realizare a autofinanțării unităților administrativ-teritoriale — dezvoltarea industriei, agriculturii, industriei mici, prestărilor de servicii, a altor activități, în spiritul indicațiilor formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la plenara C.C. al P.C.R., al prevederilor legii adoptate de Marea Adunare Națională — va contribui la procesul general de ridicare a nivelului de trai al oamenilor, de creștere a gradului de urbanizare al comunelor și centrelor agroindustriale, la dotarea acestora cu mijloace de natură să asigure realizarea treptată a unor condiții de muncă și viață tot mai apropiate de cele de la oraș. Realizarea imperativului autofinanțării unităților administrativ-teritoriale este, de fapt, una din căile de bază ale realizării obiectivului mobilizator, definit de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul consiliilor populare: **„Fiecare localitate trebuie să devină o adevărată cetate economico-socială în care oamenii muncii, cetățenii, să poată să găsească tot ce au nevoie pentru o viață civilizată, demnă! Să transformăm, într-adevăr, fiecare localitate, fiecare comună să devină comună-oraș, un centru puternic și civilizat al construcției socialiste și comuniste".**

Mihai IONESCU
Nicolae BABALĂU
corespondentul „Scînteii"

„Mara" — un nou hotel la Baia Mare

ALBA: Noi edificii de sănătate

În curînd, rețeaua sanitară a județului Alba se va îmbogăți cu un nou obiectiv: spitalul cu 250 paturi și dispensar policlinic din orașul Cîmpeni. Noua unitate spitalicească, înălțată în Țara Moților, zonă altădată vitregită din punct de vedere al ocrotirii sănătății, se integrează într-o întinsă rețea de spitale, policlinici și dispensare construite în ultimii ani în diferite localități ale județului. Numai în actualul cincinal au fost date în folosință spitale cu cîte 250 de paturi și policlinici în orașele Ocna Mureș și Blaj, dispensare medicale în orașul Sebeș și în comunele Vidra, Mihoiț, Crăciunelu de Jos, Sîncel, Roșia Montană, precum și Centrul de recoltare și conservare a sîngelui din Alba Iulia.

— Extinderea rețelei de unități sanitare reprezintă una dintre realizările însemnate obținute pe plan social, îndeosebi în ultimele două decenii — ne spune dr. Liviu Vulcu, directorul Direcției sanitare județene. Bunăoară, comparativ cu anul 1965, numărul paturilor în spitale a crescut de 2,3 ori. În prezent, rețeaua sanitară a județului cuprinde 10 spitale și 124 dispensare medicale. În ritmul dezvoltării economice au fost înființate numeroase dispensare de întreprindere astfel încît numărul acestora a crescut de la 9 în 1965 la 31 în prezent. În ultimii 20 de ani, numărul medicilor s-a dublat. **(Ștefan Dinică).**

Fapte, inițiative, preocupări
DIN JUDEȚELE ȚĂRII

CONSTANȚA:
Luminile de poziție ale noii flote de pescuit la Marea Neagră

Aproape neobservate în peisajul marelui port Constanța, din cauza uriașelor bastimente ancorate la chei, micile nave ale flotei Întreprinderii piscicole Constanța vin și pleacă în permanență de la și la dana nr. 22, ca niște pelicani harnici, care cutreieră zi și noapte marea, pentru a strînge „argintul viu" al apelor. Prezenta lor constituie una din noutățile acestui cincinal care se încheie, transpunerea în fapte a indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a se valorifica pe deplin potențialul economic al platformei continentale a Mării Negre. Pe baza acestor orientări și indicații s-a întocmit un program special care prevede ca cele două mari unități de profil care activează în această zonă — Centrala „Delta Dunării" și Întreprinderea piscicolă Constanța — să pescuiască anual mari cantități de pește marin.

— Acum, cînd mai avem puțin timp pînă la încheierea acestui an, putem raporta cu mîndrie că ne-am îndeplinit sarcinile care ne revin din acest program — ne spune inginerul Gabriel Timoftache, directorul Întreprinderii piscicole Constanța. În ultimii doi ani, de cînd a intrat în exploatare flota de nave trauler, ne-am depășit prevederile de plan în mod constant. Producția de pește marin realizată de întreprinderea noastră s-a dublat în 1983 față de 1980 și a crescut mai bine de patru ori în 1985 față de anul trecut, ponderea cea mai mare în aceste rezultate — aproape două treimi — avînd-o cantitățile obținute de flota de traulere. Concomitent, s-a intensificat pescuitul de coastă, cu taliene de mare capacitate, al căror număr a crescut simțitor. Ele se află în dotarea unui număr de 14 brigăzi care înregistrează importante sporuri ale productivității muncii.

Așadar, neobservate aproape în portul Constanța, micile traulere cu o capacitate de numai 90 tdw, înzestrate cu motoare de 300—500 CP, își fac tot mai simțită prezența — prin produsele pe care le cărăușesc — atît în magazinele alimentare, cît și la fabrica de conserve dată în folosință la Constanța tot în acest cincinal, ca o componentă a aceluiași program. Șeful secției pescuit de larg al întreprinderii, Ion Nae, e de părere că tehnica de care dispun oamenii muncii de aici și posibilitățile pe care le oferă marea creează condițiile pentru producții și mai mari în viitor. Iată și argumentele: jumătate din numărul navelor aflate în exploatare și-au îndeplinit planul anual cu două luni înainte de termen. Eșenialul îl constituie oamenii. Ca atare, șeful secției nominalizează nu nave fruntașe, ci echipaje fruntașe, ca acelea conduse de Gheorghe Preda, Octavian Drimbă, Vicențiu Truță, Valentin Deoancă, Dumitru Lemnaru. „În ce ne privește — ne spune el — ne preocupăm cu toată stăruința de instruirea și educarea oamenilor noștri, pornind de la faptul că munca de zi și de noapte pe astfel de nave mici, în condițiile destul de capricioase ale Mării Negre, presupune, deopotrivă, iscusința, priceperea, disciplina și dîrzenia, proprii meseriei de marinar, dar și celei de pescar. Din păcate însă deși la Constanța există două licee cu specific de navigație, ca și licee similare în alte orașe de pe malul Dunării, în nici unul din țară nu s-a prevăzut măcar o clasă cu profilul activității de pescuit. Așa se face că această meserie, cu mari perspective și de o stringentă necesitate pentru economie, se învață numai la locul de producție, printr-o experiență care se transmite de la vîrstnici la tineri, flota noastră fiind încadrată mai ales cu tineri. O altă sursă importantă de sporire a eficienței muncii noastre ține de amenajarea și dotarea, la nivelul potențialului flotei, cu magazii și capacități de condiționare a peștelui, astfel încît producția realizată să fie destinată în procent de 90 la sută consumului populației. Deocamdată, în lipsa acestora, 43 la sută din cantitatea de pește este transformată în făină de pește folosită ca adaos în hrana animalelor, dar păgubitoare pentru întreprindere, pentru scopul propus".

În încheiere, un apel pe adresa Întreprinderii județene de producție industrială și prestări de servicii: să-și onoreze cît mai urgent contractul întîrziat de a efectua amenajările necesare la halele de la dana nr. 22 folosite în prezent de Întreprinderea piscicolă Constanța.

George MIHAESCU
corespondentul „Scînteii"

PĂMÎNTUL, BUNA LUI GOSPODĂRIRE
— răspundere esențială a comuniștilor de la sate

VIAȚA DE PARTID

Programul național de irigații și îmbunătățiri funciare, adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1983, constituie un vast și revoluționar program de „reconstrucție a pămîntului". **La recenta plenară a C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat din nou că sînt necesare măsuri hotărîte pentru înfăptuirea acestui program, viața demonstrînd că numai pe baza realizării irigațiilor și a celorlalte lucrări de îmbunătățiri funciare se poate asigura o recoltă stabilă, în orice condiții.**

În cadrul programului național, un mare volum de lucrări ameliorative este prevăzut să se realizeze și în județul Vaslui. Tocmai de aceea, ne-am propus să examinăm care este stadiul realizării acestor lucrări și cum acționează organele și organizațiile de partid din județ pentru transpunerea în viață a programului local de îmbunătățiri funciare.

În ansamblu — rezultate bune, dar puteau fi și mai bune. O imagine globală în legătură cu rezultatele și preocupările în acest domeniu ne-a fost conturată de tovarășul **Petru Demeter**, secretar al comitetului județean de partid.

— Înțelegînd pe deplin indicația dată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, că, înainte de toate, județul Vaslui să devină un exemplu în ce privește realizarea unor ample și complexe acțiuni de amenajare antierozională a pămîntului, de sporire a potențialului său productiv, comitetul județean de partid a acordat o atenție deosebită laturii organizatorice a acestei activități și valorificării intensive a experienței stațiunii Perieni. Spre a urmări operativ și riguros modul în care se pregătește și se realizează îndeplinirea sarcinilor prevăzute, pentru fiecare obiectiv și lucrare au fost fixate responsabilități și termene precise care, în adunări de partid, în dezbateri cu activul, au fost aduse la cunoștința comuniștilor, a tuturor cooperatorilor. De asemenea, biroul comitetului județean de partid a adoptat măsura ca, pentru toate obiectivele și șantierele de îmbunătățiri funciare, să fie constituite colective complexe, conduse de secretari ori membri ai biroului județean, care sprijină direct și efectiv activitatea pe șantiere, răsnund de mobilizarea forțelor și soluționează toate problemele ivite. În același timp, biroul comitetului județean de partid și comitetele comunale analizează periodic, pe baza unor controale modul în care se desfășoară lucrările și întrebrind măsurile ce se impun. Desigur, hotărîtoare în acest scop sînt mobilizarea tuturor forțelor, intensificarea activității politico-organizatorice și, pe această bază, a muncii efective la efectuarea lucrărilor. Această cerință a fost evidențiată pregnant și de recenta plenară a comitetului județean de partid consacrată special analizării stadiului înfăptuirii programului județean de îmbunătățiri funciare.

Numai în acest an — s-a arătat la plenară — s-a încheiat acțiunea de extindere a executării lucrărilor agricole pe curbele de nivel pe toate suprafețele arabile, au fost redate circuitului productiv alte 927 hectare, iar 8 300 hectare au fost nivelate și modelate. Totodată, au fost amenajate pentru irigații 4 500 hectare, desecate 11 100 hectare și afinate adînc 30 000 hectare. Eficiența acestor lucrări este concretizată în sporirea producțiilor agricole medii la hectar cu 20 la sută. Nu putem trece însă cu vederea că într-o serie de localități s-au înregistrat rămîneri în urmă, îndeosebi la lucrările de desecări și amenajări pentru irigații. De aceea, în spiritul sarcinilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a C.C. al P.C.R., pe toate șantierele de îmbunătățiri funciare din localitățile vizate am concentrat în aceste zile forțele sporite la lucrările prevăzute pentru această perioadă, urmărind cu toată răspunderea realizarea lor.

Din activitatea organelor și organizațiilor de partid din județul Vaslui

Județul are mari răspunderi și pentru realizarea programului național. Activitatea de îmbunătățiri funciare din județ beneficiază, desigur, și de existența în acest perimetru a unui important potențial pe care îl reprezintă specialiștii Stațiunii centrale de cercetări pentru combaterea eroziunii solului Perieni, unde s-a născut originala experiență a complexului de lucrări pentru îmbunătățirea și sporirea fertilității terenurilor în pantă. Cum este utilizat acest puternic potențial în acțiunea de mare anvergură de realizare a programului de îmbunătățiri funciare?

— Biroul organizației de partid din stațiune — ne spune ing. **Eugenia Grecu**, secretar al acestuia — se ocupă intens și stăruitor de mobilizarea cercetătorilor, a întregului colectiv la înfăptuirea programului național de îmbunătățiri funciare și a sarcinilor expresse trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pe baza indicațiilor date de secretarul general al partidului cu prilejul vizitelor de lucru efectuate în stațiunea noastră, întregul colectiv a fost direct antrenat și implicat nu numai în cercetare, ci și în aplicarea rezultatelor cercetării, primind sarcina de a coordona, împreună cu Academia de științe agricole și silvice și direcțiile agricole județene, îndeplinirea efectivă a complexului de lucrări antierozionale atît în județ, cît și în toate zonele colinare ale țării. Cu participarea și avizul stațiunii, au fost constituite 37 perimetre etalon în 35 de județe, cu o suprafață de peste 70 000 ha, acțiune coordonată pe teren de cercetătorii noștri, majoritatea dintre ei comuniști. Fiecare cercetător răspunde de cîte un perimetru etalon și unul sau mai multe județe avînd sarcina avizării din punct de vedere tehnic a documentațiilor pentru suprafețele pe care se execută lucrări, dar și de a controla calitatea realizării lor.

— Ce modalități practice utilizați, pe linia organizației de partid, pentru controlul și îndrumarea activității pe teren a specialiștilor?

— Fiind principala noastră sarcină, modul în care se înfăptuiesc obiectivele programului național figurează des ca temă a analizelor și dezbaterilor din cadrul adunărilor generale de partid. Rapoartele prezentate în adunări și discuțiile individuale sînt axate în primul rînd pe aceste probleme. Dar biroul organizației de bază inițiază frecvent și acțiuni de control și îndrumare. Totodată, am organizat numeroase schimburi de experiență. Indiscutabil, o atenție sporită acordăm realizării obiectivelor prevăzute în programul județului nostru, care trebuie să devină, așa cum a indicat secretarul general al partidului, un model pentru celelalte județe.

O activitate cu „foc continuu" ca în industrie. Ne-am oprit în cîteva unități agricole din cadrul consiliului unic agroindustrial Banca, unde se lucrează neîntrerupt pentru înfăptuirea prevederilor programelor de îmbunătățiri funciare. Aici stăm de vorbă cu **Ion Chirvase**, organizator de partid, secretarul biroului de coordonare a activității politice și organizatorice al acestui consiliu agroindustrial. Aflăm că acțiunile s-au trecut la realizarea lucrărilor, pentru ultima etapă a anului, pe trei șantiere concomitent: la Viișoara, Mitoc și Banca. De fiecare lucrare răspund membri ai comitetelor comunale de partid.

Pe cele trei șantiere, alături de mașini și utilaje lucrează peste 240 de săteni cu sape, cazmale, lopeți. La Viișoara, între cetățeni îl găsim pe secretarul comitetului comunal de partid, **Nicolae Chelaru**: „Condițiile sînt la noi de așa natură — ne spune dînsul — încît, vedeți, pămîntul trebuie vindecat de răni, reconstruit. Peste 680 hectare de teren au necesitat asemenea modelări, captări de izvoare, nivelări, dizlocări, într-un cuvînt intervenția binefăcătoare a omului și a mașinilor. Și pentru că e avutul nostru cel mai de preț și trebuie să producă mai mult, mă ocup direct de organizarea și realizarea acestor lucrări. Ne-am îndeplinit integral sarcinile din programul comunal pe acest an, dar pentru că este momentul potrivit lucrăm în continuare la realizarea prevederilor din anul următor. Acest avans în realizarea lucrărilor ne va aduce un însemnat surplus de recoltă".

Cu același dinamism și înalt spirit de răspundere acționează în aceste zile și organele și organizațiile de partid din comunele și consiliile agroindustriale Negrești, Ștefan cel Mare, Tătărani, Vaslui, Huși și Fălciu, în care programele locale de îmbunătățiri funciare se înfăptuiesc exemplar, contribuind astfel la sporirea producțiilor agricole.

Petru NECULA
corespondentul „Scînteii"

ORADEA: Prind contur noi ansambluri urbanistice

Cine n-a mai fost în ultimii 2—3 ani prin Oradea va rămîne plăcut surprins nu numai de conservarea și restaurarea în tonuri pastelate a fondului valoros de clădiri, redîndu-i urbei de pe Crișul Repede personalitatea inconfundabilă, ci, în egală măsură, de cartiere noi, moderne, ce se deschid la fiecare dintre porțile municipiului. În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, peisajul edilitar al municipiului și-a adăugat aproape 50 000 apartamente. Pentru oricare orădean, e suficient să-și măsoare timpul cu proprile amintiri pentru a desprinde „inelele de vîrstă" ale așezării. Ce era doar acum cîțiva ani în perimetrul unde au „înflorit" ansamblurile Nufărul I și II ori pe locurile unde s-au înălțat elegantele ansambluri de locuințe din zonele 6 Martie, Ioșia Nord, Calea Aradului, Sovata, Ostașilor, Lacul Roșu? Erau doar niște cartiere modeste, mărginașe, fără orizont. Explozia edilitară o regăsim și în inima așezării, acolo unde prinde contur viitorul centru civic al municipiului, viguroasă replică de trăinicie lîngă bătrîna cetate, zonă în plină prefacere, din care fotoreporterul Mircea Blaga a decupat ilustrata alăturată. Că, asemenea Oradei, toate așezările județului Bihor trăiesc vibrant ora șantierelor, relevă și cele aproape 17 000 locuințe noi construite în acest cincinal. **(Ioan Laza).**

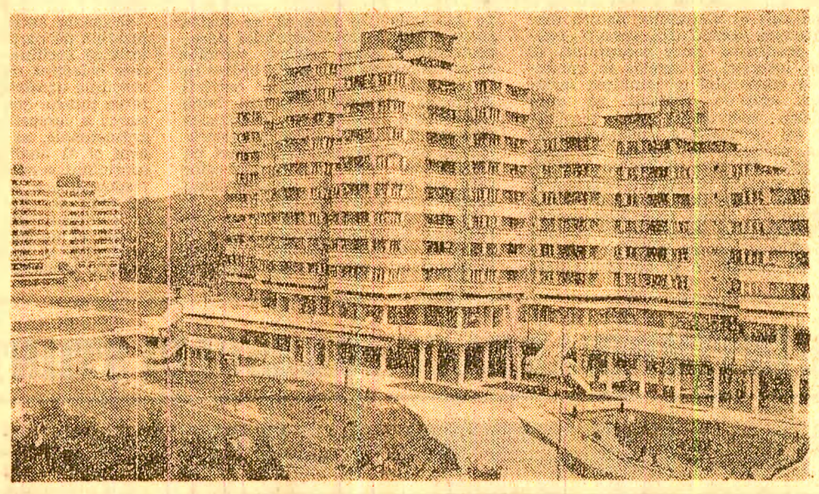

Pe agenda de lucru a consiliilor populare: INTENSIFICAREA ACTIVITĂȚII DE COLECTARE A MATERIALELOR REFOLOSIBILE

În spiritul Programului de măsuri pentru intensificarea activității de colectare a materialelor refolosibile adoptat la începutul lunii iunie a.c. de conducerea partidului, în județul Prahova — ca peste tot în țară — au fost luate măsuri organizatorice și s-au inițiat numeroase acțiuni în vederea recuperării unui volum cît mai mare de materiale refolosibile, atît din unitățile economice, cît și din gospodăriile populației.

Rezultatele practice n-au întîrziat să apară: comparînd volumul materialelor preluate de întreprinderea județeană de recuperare și valorificare a materialelor refolosibile (I.J.R.V.M.R.), în primele cinci luni ale anului (adică pînă la adoptarea programului de măsuri la care ne-am referit), cu următoarele cinci luni, rezultă **creșteri importante.** La hîrtie, de exemplu, în primele 5 luni s-au colectat din gospodăriile populației — 795 tone, iar în următoarele 5 luni — 1 000 tone; la metal, în același interval de timp — 4 000 tone și respectiv 5 000 tone. Și comparațiile ar putea continua la celelalte categorii de materiale recuperabile.

Interesîndu-ne de modul concret în care este organizată activitatea de recuperare a materialelor refolosibile din gospodăriile populației — domeniu cu mari posibilități, încă insuficient valorificate — am aflat că, în fiecare comună, oraș și municipiu din județul Prahova, consiliile populare au întocmit planuri proprii de acțiuni.

Cum sînt ele îndeplinite?

Să notăm, în primul rînd, faptul că în mediul urban activitatea este bine organizată — fapt confirmat de rezultatele obținute.

La Ploiești, Cîmpina și în multe alte orașe din Prahova s-a pornit de la **amenajarea unor baze pentru depozitarea materialelor recuperabile.** Astfel, **au fost confecționate și amplasate la scările blocurilor peste 2 000 de conteinere** metalice, cu despărțituri pentru fiecare material în parte. Tot în orașe au fost organizate, fie la școli, fie pe circumscripțiile electorale, în curtea unor cetățeni sau pe terenuri virane, **locuri special amenajate pentru depozitarea temporară a materialelor recuperate.**

Consiliile populare din mediul urban au acordat un sprijin larg bazelor I.J.R.V.M.R., încît acestea au devenit și unități de producție. Acum, în incinta lor se fac operațiuni de pregătire a metalelor recuperate: dimensionări, brichetări (ale spănurilor), secționări, operațiuni metalurgice, astfel încît fierul vechi să ajungă compactat cît mai repede în întreprinderile beneficiare. În același timp, consiliile populare orășenești, organizațiile de masă și obștești de la orașe au inițiat numeroase acțiuni cetățenești menite să îmbunătățească activitatea de recuperare a materialelor refolosibile. Comitetele de cetățeni, comisiile de femei, organizațiile democratice și unității socialiste organizează periodic **„Săptămîna recuperării materialelor refolosibile".** Asemenea acțiuni, larg popularizate și cunoscute, au devenit foarte eficiente, duminica dimineața cetățenii aducînd în fața fiecărui imobil materialele care nu le mai fac trebuință în gospodărie.

De o mare audiență în rîndul localităților urbane s-au bucurat expunerile specialiștilor ținute în adunările cetățenești. Cu aceste prilejuri, oamenii au aflat, au înțeles și s-au convins de necesitatea recuperării materialelor refolosibile. **„Să adunăm maculatura, ca să salvăm pădurea"** — iată tema uneia din expunerile ținute la Ploiești, Sinaia și Cîmpina, care a mobilizat cetățenii pentru a participa în mai mare măsură la acțiunile de recuperare a materialelor din gospodăriile proprii.

De ce bunele rezultate dobîndite în localitățile urbane din Prahova nu se regăsesc și la sate? Însoțiți de Alexandru Bădoiu, director adjunct la I.J.R.V.M.R., am făcut o deplasare în mai multe comune.

Comuna Brazi. Aici planul de colectare prevede, între altele, 14 tone de hîrtie. Solicităm primarului — Pena Mihalache — să ne spună cîte tone au fost trimise la I.J.R.V.M.R. pînă acum și aflăm că... doar 3. „De ce? — întrebăm. Ce acțiuni mai importante a organizat primăria în ultimul timp?" „Acțiuni? Nu am avut nici una. Poate școlarii..." „Dar comitetele de cetățeni, de O.D.U.S., comisiile de femei, deputații — ce-au făcut?" — ne mai interesăm. „Sincer să fiu, mai nimic"

Apreciind sinceritatea interlocutorului, trebuie să adăugăm că ea nu poate ține locul materialelor recuperabile de care are nevoie economia națională.

Comuna Tinosu. Primarul, Viorica Dumitru, auzind despre ce ne interesăm (în comună, din 2,8 tone de hîrtie au fost colectate doar 0,6 tone), a redus discuția la un singur răspuns:

— Poate s-ar fi adunat mai mult, s-ar fi făcut chiar planul, dar problema e... că n-avem unde depozita hîrtia.

Doar cîteva minute au fost suficiente însă pentru a descoperi împreună, alături de primărie, o încăpere liberă. De ce n-a fost folosită pînă acum? Cît de plauzibilă poate fi o asemenea justificare?

Comuna Puchenii Mari. De la început ne-a surprins faptul că în această comună, la consiliul popular, nu se cunoaște nici măcar planul de recuperări pentru anul 1985. În cele din urmă am aflat că sarcina consiliului popular era să colecteze 14 tone de hîrtie și 25 tone de fier vechi. Se colectaseră însă numai 8 tone: 4 de hîrtie și 4 de fier vechi. De ce? Maria Ștefănescu, vicepreședintă a biroului executiv, ne spune că „numai pionierii au realizat cîte ceva; consiliul popular, organizațiile obștești nu au nici o contribuție".

Desigur, aspectele negative nu pot fi generalizate. Dimpotrivă, sînt în Prahova numeroase comune în care consiliile populare, printr-o mobilizare exemplară a cetățenilor, a organizațiilor de masă și obștești, depășesc lună de lună sarcinile de recuperare a materialelor refolosibile. Este cazul comunelor Dumbrava, Plopu, Dumbrăveni, Bărcănești, Păulești și multe altele, unde consiliile populare nu așteaptă pasiv ca cetățenii să vină ei cu hîrtia și fierul vechi la primărie. Preluînd experiențele bune, consiliul popular județean este dator să ajute localitățile pentru a se organiza corespunzător activitatea de colectare a materialelor refolosibile. Prin deplasări mai dese în comune, prin urmărirea strictă a modului cum se realizează planul de recuperare în fiecare localitate, consiliul popular județean poate — și trebuie — să dinamizeze toate primăriile — în primul rînd cele de la sate — astfel încît sarcinile privind recuperarea materialelor refolosibile din gospodăriile populației să fie înfăptuite în întregime.

Gh. GRAURE
Constantin CAPRARU

Experiența bună se află chiar acasă la cei ce acuză... lipsa de experiență

ANCHETA „SCÎNTEII" ÎN JUDEȚUL PRAHOVA

ENERGIA

— riguros gospodărită, sever economisită!

SCHIMBUL DE NOAPTE

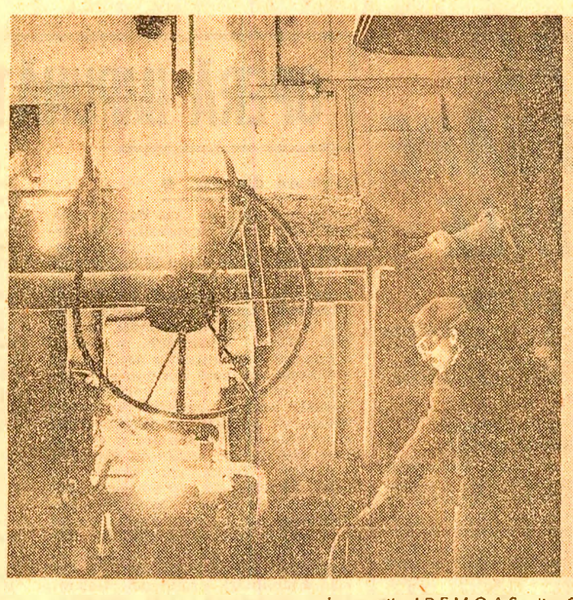

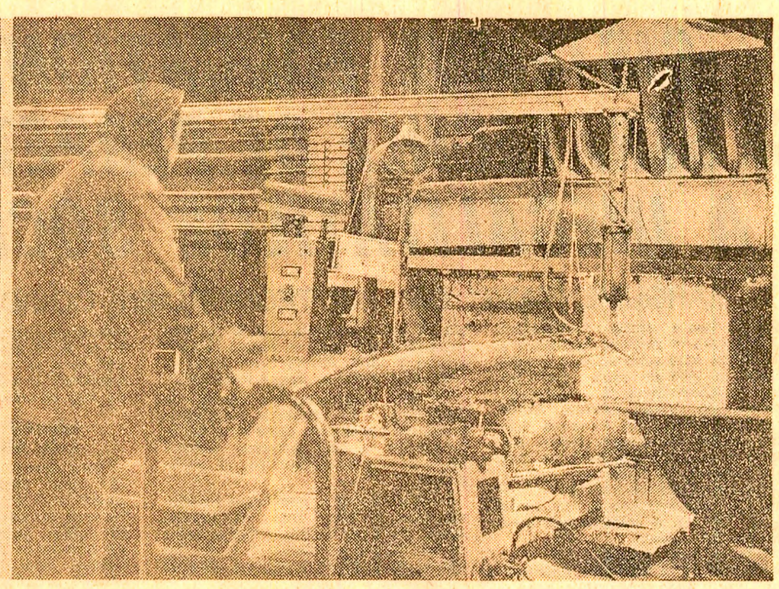

În secțiile I.R.E.M.O.A.S. din Capitală se lucrează intens și în schimbul de noapte — Foto: Eugen Dichiseanu

să preia, cu rezultate bune, o mare parte din sarcinile schimburilor de zi!

O măsură care își dovedește eficiența în reducerea substanțială a consumului din perioada de vîrf

Relatări ale redactorilor și corespondenților „Scînteii" care au fost prezenți în mai multe întreprinderi în noaptea de 25 spre 26 noiembrie

Ordine și disciplină în toate locurile de muncă

ÎNTREPRINDEREA TEXTILĂ „DUNĂREANA" din Giurgiu este una din unitățile mari consumatoare de energie. Și, ca atare, s-a înțeles cu deplina răspundere necesitatea folosirii cu maximă eficiență a energiei, încadrării în cotele stabilite a fiecărui consumator. În cadrul unei plenare extraordinare a comitetului de partid s-a întocmit „dosarul energiei", un program amplu de măsuri, pe baza căruia se urmărește cu perseverență, pînă în cele mai mici amănunte, modul cum este folosită energia electrică. „Am înțeles pe deplin sarcinile de mare răspundere pe care le avem în a gospodări în mod judicios energia — ne spune **Elena Savu**, secretara comitetului de partid, și am luat măsuri hotărîte pentru folosirea judicioasă a energiei, astfel încît să nu depășim sub nici un motiv cota repartizată, în condițiile realizării integrale a sarcinilor de plan. Am hotărît să urmărim consumurile oră de oră, printr-un dispecerat special, intervenind operativ acolo unde există tendința să se depășească, la un moment dat, cotele repartizate".

Ora 22,00. Schimbul III preia din mers „ștafeta muncii". În întreaga întreprindere sînt peste 1 200 de oameni. Războaiele de țesut funcționează continuu. Ne aflăm la țesătoria nr. 3, împreună cu șefa de atelier **Tincuța Ungureanu**. Tocmai consulta fișele de pontaj.

— În această seară avem 12 absenți nemotivați. Totuși, războiele nu vor sta, deoarece toate locurile de muncă vor fi completate cu tinere eleve care acum învață meseria. Mai grav este faptul că lipsește un ajutor de maistru. Dumitru Butnaru, care a mai absentat în data de 20 noiembrie, și reglorul Valerică Văcăruș, care în această lună a lipsit de cinci ori din schimb. Va trebui să luăm măsuri severe împotriva indisciplinei, fiindcă nu putem tolera indisciplina și socotim schimbul de noapte la fel ca și celelalte două.

— Aveți sarcini de plan mai mici în schimbul de noapte?

— Nici discuție! Utilajele sînt încărcate din plin ziua și noaptea. Avem același plan pe care-l au celelalte schimburi, iar asistența tehnică este asigurată cu cei mai buni specialiști.

Pentru schimbul de noapte, comandamentul energetic al întreprinderii a repartizat un consum de putere de 25,8 MWh. Vom vedea, la ora 6 dimineața, cum a fost respectată această repartiție, care au fost exigența și responsabilitatea celor obligați să respecte această cotă.

Ora 23,30. Tot în țesătoria III îl întîlnim pe electricianul Stelea Căpitanu, lucrînd de zor la instalația de comandă a unui război de țesut electric. În 20 de minute avaria a fost îndepărtată și războiul și-a reluat bătaia ritmică, la fel ca toate celelalte. Asistența tehnică este promptă.

— Ce s-ar fi întîmplat dacă detecțiunea era mai mare și necesita piese de schimb? — îl întrebăm pe electrician.

— Magazia de piese de schimb are un program continuu, astfel că, la orice oră, putem scoate piesele necesare pentru a reduce la maximum timpul neproductiv.

Ora 24,00. În țesătoria nr. 1 îl întîlnim pe electricianul Tudor Rîndașu, lucrînd la cea de-a 5-a avarie din această seară, la războiul 794, unde a remediat un scurtcircuit în instalația de comandă. La un alt război a schimbat un electromagnet pentru încărcarea automată. A intervenit prompt și toate cele cinci defecțiuni nu i-au luat, în medie, mai mult de 10 minute.

Ora 6,30. Facem un prim bilanț, împreună cu directoarea întreprinderii, inginer Felicia Niculescu. În schimbul de noapte, puterea absorbită din sistemul energetic național a fost de 23,2 MW, deci cu 2,6 MW mai puțin decît se planificase. Nivelul producției? S-au țesut 30 000 mp diverse articole, cu 3 000 de metri mai puțin decît a realizat schimbul I și cu 1 000 metri mai mult decît schimbul II. Așadar, în condițiile unor riguroase măsuri de economisire a energiei electrice, planul a fost realizat, economisindu-se pe cele trei schimburi un total de 8 MWh față de cota repartizată. **(Petre CRISTEA).**

Planul — realizat și depășit la toate sortimentele

Prin specificul producției pe care o realizează, **ÎNTREPRINDEREA DE RADIATOARE, ECHIPAMENT METALIC, OBIECTE ȘI ARMĂTURI SANITARE (I.R.E.M.O.A.S.)** este unul din marii consumatori de energie electrică din Capitală. Cunoaștem faptul că, în întreprindere, comisia energetică, consiliul oamenilor muncii, de aproape două săptămîni au stabilit programe speciale de funcționare în afara orelor de vîrf a utilajelor, instalațiilor și mașinilor-unelte mari consumatoare de energie, urmărindu-se în același timp realizarea integrală a sarcinilor de plan la producția fizică. În acest sens s-a stabilit ca sectorul cald al întreprinderii, unde se consumă peste 75 la sută din cota de energie electrică, să lucreze numai în schimburile I și III, în schimbul II efectuîndu-se reviziile cuptoarelor, cubilourilor, a altor instalații și pregătirea producției pentru schimbul de noapte. Totodată, în aceste sectoare au fost repartizați în fiecare atelier în parte specialiști care să acorde asistența tehnică în schimbul III, iar numărul de muncitori a fost suplimentat corespunzător.

Împreună cu tovarășul Dumitru Vulpe, responsabil cu asistența tehnică pe întreprindere, pornim în jurul orei 23 spre secția băi-alice. Aici, activitatea decurge normal. Se lucrează în ritmul planificat, producția se încadrează în graficele planificate.

— Am reușit acest lucru printr-o judicioasă pregătire a producției, care se face încă din schimbul II, cînd utilajele sînt oprite între orele 17 și 22 — ne spune maistrul Ilie Marin. Acum lucrăm cu 47 de muncitori și sînt create toate condițiile să ne realizăm planul pe acest schimb și chiar să turnăm suplimentar 40 de băi. Faptul că am organizat munca în atelier în două schimburi în loc de trei, pentru a se evita vîrful de sarcină și a se asigura un consum mai echilibrat de energie electrică în cele 24 de ore implică o organizare de „metronom" a fluxului de fabricație, realizarea și depășirea planului pentru a asigura un stoc de semifabricate pe care să le folosească colegii noștri de la emaliere.

Realitatea din atelierul emailaj confirmă în totalitate spusele maistrului Ilie Marin. Și în acest sector producția se desfășoară continuu, fără întrerupere. Toate cele 6 cuptoare sînt încărcate la capacitate. Există certitudinea că la sfîrșitul schimbului să se realizeze peste plan 30 de băi emailate. Deci, organizare judicioasă, producție în grafice, într-un cuvînt calificativul: foarte bine!

Am întîlnit însă în timpul documentării noastre și unele aspecte care nu concordă cu modul exemplar în care conducerea întreprinderii, cadrele tehnice au organizat activitatea în schimbul III și care discutate cu cei în cauză au fost analizate și fără îndoială că ele nu se vor mai repeta.

Ora 2,15. Luăm legătura, prin telefon, cu dispecerul de serviciu de la sectorul mecano-energetic, care ne spune:

— La această oră, toate utilajele mari consumatoare de energie care nu au lucrat în vîrful de sarcină și care sînt programate să funcționeze în schimbul de noapte lucrează la întreaga capacitate, mai puțin un cuptor cu arc electric de la atelierul alice care este gata pregătit și urmează să intre în funcțiune din moment în moment.

Sînt create deci premise ca producția planificată în schimbul III să fie realizată integral. Lucru de altfel confirmat dimineață de conducerea întreprinderii, care ne-a spus: planul la producția fizică a fost realizat și depășit la toate sortimentele: băi, radiatoare, alice, armături și echipamente. **(Gheorghe IONIȚĂ).**

Producțiile record — tot mai frecvente în schimbul de noapte

ÎNTREPRINDEREA DE TEVI ZALĂU. La ora 22, în cele trei secții — laminor continuu, trăgătorie și laminorul de sîrmă — se lucrează din plin. Consultăm rapoartele de tură și iată o primă constatare: **în schimbul al treilea apar tot mai frecvent producții record**, în diferite zile. Explicația ne-o dă ing. **Gheorghe Avasilichioaiei**, șeful secției mecano-energetic automatizări:

— Întreprinderea noastră este cel mai mare consumator de energie electrică de pe platforma industrială a municipiului Zalău și, în mod firesc, trebuie să căutăm cele mai eficiente căi prin care să realizăm producția planificată, încadrîndu-ne strict în consumurile prevăzute, reducîndu-le pe cît posibil. Or, în actuala conjunctură, problema care se pune e aceea a reducerii drastice a consumului de energie în orele de vîrf. Începînd de la ora 22 se poate lucra la întreaga capacitate. De aceea, întreaga organizare a producției și a muncii a avut în vedere o încărcare mai mare a schimburilor I și III.

Peste tot remarcăm o atenție deosebită pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare bunei desfășurări a activității în schimbul de noapte. Constienți de răspunderea ce le revine și lor, muncitorii și specialiștii din schimbul II au acționat de așa manieră încît preluarea lucrului să se facă din mers. Ora 23: la toate posturile, personalul din schimbul de noapte lucrează din plin. Nici o absență, se comunică la dispecerat. Conducerea întregii activități a schimbului este preluată de un reprezentant al conducerii unității, Lucian Tuș, secretarul adjunct cu probleme organizatorice al comitetului de partid. Constatăm că sînt asigurate toate cele necesare mersului din plin al tuturor utilajelor. Ioan Pop, șeful schimbului III la secția laminor continuu, confirmă: „Totul e în regulă, pînă dimineață vrem să realizăm 200 tone de țeavă". La laminorul de sîrmă și trăgătorie — aceeași activitate bine organizată pentru folosirea utilajelor la întreaga capacitate. **Cu deosebire în ultimele luni a existat o exemplară mobilizare în schimbul de noapte, cînd în general realizările au fost mai mari cu 30—40 tone laminate decît cele din schimbul I.** În săptămîna 10—17 noiembrie, de exemplu, la laminorul de sîrmă s-a realizat în schimbul de noapte o producție cu 150 tone mai mare decît în schimbul I. Și pentru că tot sîntem la capitolul comparații, iată, bunăoară evoluția consumului de energie electrică pe ultimele trei luni: 7 525 MWh în septembrie, 7 197 MWh în octombrie și 5 821 MWh pînă la 26 noiembrie. Asta în condițiile în care producția cunoaște o creștere de la o lună la alta.

— Față de norma de consum planificată, de 130 kWh pe tonă, în ultimele zile am realizat o normă de 98,9 kWh pe tonă, precizează ing. Avasilichioaiei. Ca să nu mai spun că, în iarna trecută, consumul era aproape de două ori mai mare față de cel din prezent. **(Eugen TEGLAȘ,** corespondentul „Scînteii").

Evidență riguroasă a consumului pe fiecare oră

Sîntem la **ÎNTREPRINDEREA DE CONSTRUCȚII NAVALE ȘI PRELUCRĂRI LA CALD DIN DROBETA-TURNU SEVERIN.** Este o unitate modernă, reprezentativă a economiei județului. În ultimii ani, dinamica producției a cunoscut aici creșteri cu adevărat spectaculoase.

Sînt orele 22,30. Schimbul de noapte și-a început activitatea. Sarcinile de producție au fost bine precizate pe fiecare om și mașină. După ce ne dă această informație, inginerul Tudor Bălușu, care asigură din partea conducerii asistența tehnică pe acest schimb, nominalizează punctele cu „foc continuu": secția forjă, mecanic-șef, hala corp nave și secția mașini-unelte. Cu cîteva zile în urmă **s-au nominalizat pe secții toate mașinile și instalațiile cu mare consum de energie electrică. Cea mai mare parte din aceștea s-au grupat în raport de sarcinile zilnice de plan, pentru a fi folosite cu randament maxim numai în schimbul III.**

Se ține o evidență riguroasă a consumului de energie electrică pe schimburi și ore. Între orele 17—22 se mențin în funcțiune numai acele instalații (cuptoare de încălzire, cuptoare termice, prese de forjare, fabrica de oxigen, stațiile de comprimat) necesare asigurării continuității procesului de producție. S-a reușit astfel ca, față de luna octombrie, în noiembrie, consumul de energie electrică să fie mai mic în schimbul II — interval de maximă solicitare a sistemului energetic național — cu 24 la sută. Cu ce eficiență se soldează gruparea utilajelor și instalațiilor mari consumatoare de energie electrică în schimbul III?

— Iluminatul locurilor de muncă — ne precizează inginerul Petre Bălțeanu, șeful biroului energetic, aflat în unitate cu sarcini precise de serviciu — se reduce cu aproape 30 la sută pe această cale. În același procent se reduce și consumul de combustibil pentru încălzire. A sporit considerabil și productivitatea muncii. Efectul pozitiv se vede și în calitatea producției, pentru că în aceste condiții se poate asigura o mai bună asistență tehnică.

Ne oprim la toate locurile de muncă din secția forjă. Peste tot ordine, nici urmă de risipă. Cu fiecare oră care trece crește văzînd cu ochii tonajul pieselor forjate. Se apropie încheierea schimbului de lucru. Sîntem lîngă cele două prese de mare capacitate — cea de 1 600 tone-forță și cea de 3 150 tone-forță — care pe tot intervalul schimbului nu s-au oprit măcar un minut. Care este bilanțul efortului depus? Răspunsul vine imediat și convingător. Conducătorii locurilor de muncă au o evidență exactă, pe om, mașină și utilaj. Și noi reținem că numai în această secție, în schimbul III, s-au realizat: 70 tone piese forjate; au fost pregătite lingourile pentru schimbul următor; s-a forjat cep de manipulare pentru trei lingouri; a fost încărcat cuptorul 8/4 pentru preîncălzirea lingourilor cu combustibil lichid; țundărul rezultat a fost depozitat în containere; au fost descărcate piesele de pe cuptorul de 40 mp, în vederea continuării de către cei care urmau să preia schimbul a activității de producție în același ritm susținut.

Printr-o reglare optimă a temperaturilor, supravegherea permanentă a modului de funcționare a utilajelor și instalațiilor, înlăturarea oricărei risipe, consumul de energie electrică în schimbul III în această secție a fost cu 2,4 MW mai mic față de cel planificat pentru producția realizată. Un exemplu, zicem noi, care dovedește că, atunci cînd acționează din plin spiritul gospodăresc și răspunderea muncitorească, se poate obține mereu mai mult, de calitate ireproșabilă și, bineînțeles, cu consumuri energetice cît mai reduse. **(Virgiliu TĂTARU,** corespondentul „Scînteii").

Să fie întărită asistența tehnică!

Raidul în schimbul de noapte **LA ÎNTREPRINDEREA „ELECTROCONTACT" BOTOȘANI** a pus în evidență atît o serie de aspecte pozitive, dar și unele neglijențe generatoare de risipă. Notăm mai întîi că, și la această unitate, activitatea a fost concentrată în principal în două schimburi de lucru: dimineața între orele 6,30—14,30 și noaptea, începînd cu ora 22,30. Datorită acestui fapt, **consumul de energie electrică în cel de-al doilea schimb este mai mic acum cu aproape 10 la sută față de cel înregistrat la începutul lunii noiembrie.** Pe de altă parte, devansarea fabricației pe fluxul de producție a creat posibilitatea intrării eșalonate în „zi liberă" a fiecărei secții, ceea ce a dus la un consum echilibrat pe întreaga durată a săptămînii. În același timp, utilajele mari consumatoare de energie, precum și cuptorul de topit feroaliaje sînt utilizate îndeosebi între orele 22 și 6,30, ceea ce a făcut ca în schimbul de noapte să se concentreze cel mai mare consum energetic. În consecință, între 1—26 noiembrie întreprinderea a economisit 140 MWh energie electrică, în condițiile în care sarcinile de plan la producția fizică au fost îndeplinite și chiar depășite. Dar iată și cîteva aspecte aflate la „polul opus".

...După miezul nopții, intrăm în secția turnătorie. „Ieri, ne spune electricianul Vasile Leonte, colectivul nostru s-a aflat în zi liberă. Acum, împreună cu turnătorul Ioan Dăscălescu, asigurăm sarja de metal ce va fi prelucrată de primul schimb. Prin urmare, începînd cu ora 6 vor rămîne în funcțiune numai cuptoarele de menținere a temperaturii, ceea ce înseamnă reducerea la numai 10 la sută a consumului de energie electrică". În hala alăturată — a atelierului pentru turnare „la sol" — identificăm însă primul aspect negativ: în loc de 27 muncitori cîți ar fi trebuit să se afle la lucru, sînt prezenți doar 7. Unde sînt ceilalți? Nu putem afla, deoarece lipsește pînă și șeful de echipă. Trei absențe constatăm apoi și în atelierul de transformatoare. Motivul? „Muncitorii au fost invoiți de ing. Alexandru Ghiță" — ne spune Constantin Vintu, șeful de echipă. Și astfel, în hale bine iluminate și încălzite, mașinile și utilajele nu funcționează la întreaga capacitate, ceea ce, este de la sine înțeles, înseamnă risipă de energie electrică și termică.

Dar cele două ateliere nu sînt singurele în care întîlnim asemenea aspecte. În atelierele de transformatoare, ajustare, de prese mecanice și de confecții metalice identificăm, de asemenea, numeroase absențe. Cauza? În întreaga întreprindere se află doar trei maiștri și un singur subinginer. Unde sînt șefii de schimb, specialiștii? „La noi trebuia să lucreze în schimbul de noapte ing. Ioan Savan" — aflăm în cele din urmă de la maistrul C. Moroșanu. În alte secții și ateliere nu putem consemna nici măcar un astfel de răspuns. În consecință, iluminatul este folosit nerațional (în atelierul de strungărie, unde lucrau doar 4 oameni, erau aprinse 13 lămpi de 40 W fiecare), unele mașini sînt lăsate să funcționeze „în gol", în timp ce prin halele de producție este un continuu du-te-vino.

Iată și cîteva concluzii de ansamblu desprinse în timpul raidului, efectuat împreună cu activiști ai comitetului județean de partid: deși întreprinderea „Electrocontact" dispune de un mare număr de specialiști, asistența tehnică pentru schimbul de noapte se asigură cu mult sub posibilități; sistemul de iluminat artificial al halelor de producție este supradimensionat; există încă serioase posibilități de reducere a schimbului al doilea de lucru prin concentrarea activității între orele 22—6,30.

Dimineața, din discuția pe care am avut-o cu Dumitru Prodan, secretarul comitetului de partid pe întreprindere, am reținut următorul răspuns: „Ne însușim observațiile, vom trece neîntîrziat la aplicarea măsurilor ce se impun". Propunîndu-ne să revenim curînd la „Electrocontact", pentru a vedea ce măsuri s-au luat, semnalăm și oportunitatea inițierii unor astfel de controale în timpul nopții, de către comitetul de partid. **(Silvestri AILENEI,** corespondentul „Scînteii").

Utilajele mari consumatoare — în schimbul al III-lea!

Întreaga activitate productivă în județul Dîmbovița este organizată în așa fel încît, în perioadele de maximă solicitare a sistemului energetic național, consumurile să se mențină la un nivel minim. Înfăptuirea acestui obiectiv a impus, în primul rînd, ca în schimbul de noapte să lucreze un număr sporit de oameni ai muncii și cea mai mare parte din utilajele mari consumatoare de energie electrică. Cum s-a acționat în această privință la **ÎNTREPRINDEREA DE UTILAJ PETROLIER DIN TÎRGOVIȘTE?**

Intrăm pe poarta unității la ora 23, însoțiți de inginerul Ispas Huiu, șeful biroului energetic. În drum spre secția I metalurgică, ni se prezintă cîteva din măsurile luate pentru aplatizarea curbei de consum de energie electrică. Așadar, la turnătorie, unde se consumă mai mult de jumătate din energia electrică repartizată întreprinderii, între orele 17—22 mai rămîne în funcțiune doar un cuptor de topit oțel, din cele 6 existente. Apoi, în schimbul de noapte activitatea se desfășoară cu toate utilajele funcționînd la întreaga capacitate. Dimineața se operează din nou o reducere a consumului de energie cu 50—60 la sută la cuptoarele de topit oțel. În mod asemănător se procedează și în cazul cuptoarelor electrice de tratament termic și al aparatelor de sudură. Totodată, în sectoarele de prelucrare la rece, activitatea în schimbul de noapte s-a extins cu circa 20 la sută. Rezultatul? În orele de maximă solicitare a sistemului energetic național, puterea absorbită s-a redus în prezent la 7,91 MW, față de 8,67 MW în luna octombrie. În schimb, după ora 22, puterea folosită crește pînă la 10 MW.

La secția a doua armături ne atrage atenția una din hale intens luminate. Ne abatem puțin din drum pentru a vedea cum se lucrează acolo. Nu era ceea ce am presupus noi, adică o activitate productivă, ci „mina" neglijenței: 58 tuburi fluorescente luminau o hală unde nu lucra nimeni. A fost nevoie doar să se învîrtească două întrerupătoare pentru a rămîne numai două lămpi aprinse — atîtea cîte erau necesare. Un caz care va fi, credem, analizat cu exigența cuvenită. Cu totul altfel se prezentau însă lucrurile la atelierele de eboș și finiție, din cadrul secției racorduri speciale, unde se lucra într-un desăvîrșit climat de ordine și disciplină.

Trecuse de ora 3 și stivele de piese prelucrate din jurul strungurilor indicau că s-a muncit cu spor.

Un semn de întrebare a apărut la atelierul de tratament termic al secției, unde, din 15 cuptoare, se aflau în funcțiune doar 9. Or, ar fi trebuit ca utilajele mari consumatoare să fie programate în număr mai mare în acest schimb. N-am găsit pe cineva care să ne dea un răspuns exact, de aceea sugerăm celor care programează și urmărește producția să analizeze posibilitatea „deplasării" mai accentuate a consumului în acest interval de timp.

Dimineața, la încheierea schimbului, a rezultat că puterea medie absorbită a fost de 9,6 MW. Așadar, a rămas o diferență de 0,4 MW, care, deși disponibilă conform cotei, nu a fost întrebuințată.

Iată și bilanțul activității din acest schimb: s-au realizat 10 sarje de oțel, 20 tone piese turnate, 200 perechi racorduri speciale. Și concluzia: nivelul realizărilor la schimbul de noapte poate, așa cum s-a văzut, să crească. **(Gheorghe MANEA,** corespondentul „Scînteii").

Un argument foarte convingător pentru ORGANIZAREA MAI LARGĂ, MAI TEMEINICĂ A SCHIMBURILOR DE NOAPTE în scopul reducerii drastice a consumului îndeosebi între orele 17–22

Curba consumului de energie electrică din ziua de 25 noiembrie.

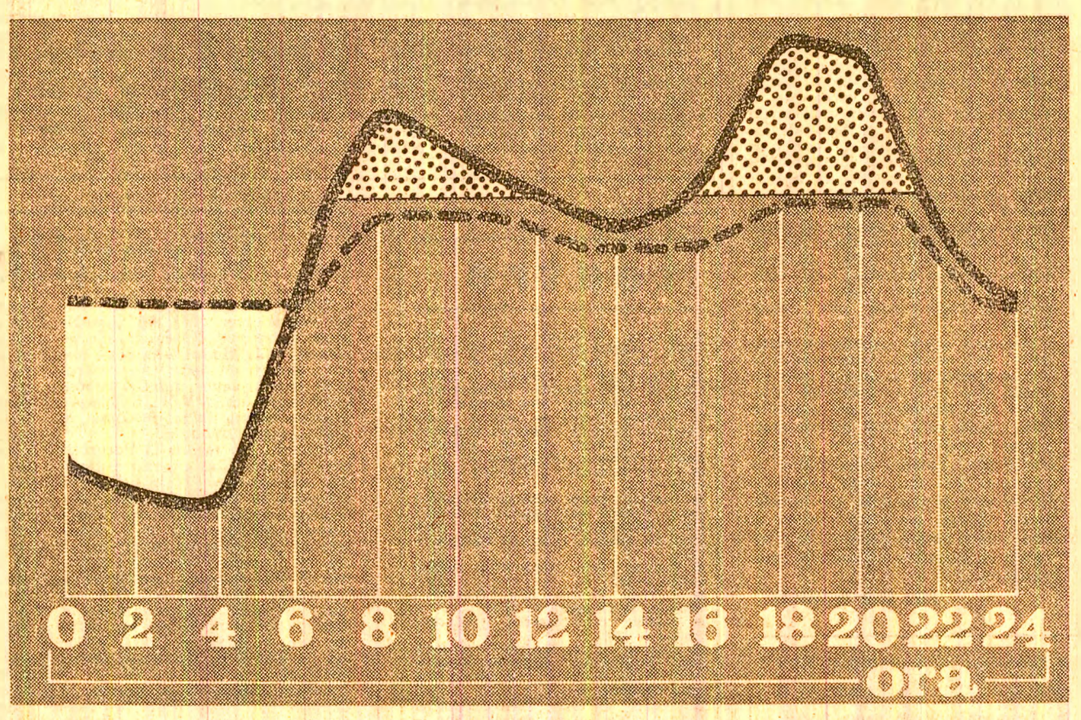

Din graficul de mai sus, primit de la Dispeceratul energetic național, se poate lesne observa că **există două vîrfuri de sarcină** (zonele haşurate) **între orele 6–9 și 17–22**, ultimul fiind cel mai accentuat. Aplatizarea curbei de consum sau, altfel spus, realizarea unui consum de energie electrică cît mai echilibrat pe toată durata zilei, impune evitarea suprasolicitărilor energetice îndeosebi între orele 17–22. În acest sens s-au luat o serie de măsuri pentru organizarea activității din unitățile economice, a schimburilor de lucru, astfel ca, pe de o parte, în orele menționate să fie reduse drastic consumurile, iar pe de altă parte, resursele existente să fie utilizate cu precădere în schimbul de noapte. Suprafața albă din grafic nu ar trebui să existe dacă ar fi realizate consumurile la nivelul planificat, bineînțeles în condițiile gospodăririi cu înaltă responsabilitate a energiei electrice, a utilizării ei cu maximă eficiență. Cum poate fi îndreptată această situație? Printr-o mai bună încărcare a schimbului de noapte, în care trebuie să lucreze cu deosebire secțiile, utilajele și echipamentele energointensive.

SISTEMUL EDUCAȚIONAL ȘI STRATEGIILE DE PERPETUARE A INEGALITĂȚILOR SOCIALE

„ARGUMENTATE" DE UNII TEORETICIENI OCCIDENTALI

„Cit se poate umfla coeficientul de inteligență ?" Această întrebare a servit drept titlu unui straniu articol publicat în 1969 de către cunoscuta revistă psihopedagogică americană **Harvard Educational Review**. Autorul articolului era un cunoscut psiholog, Arthur A. Jensen. Răspunsul pe care el îl dădea întrebării de mai sus a generat, în deceniile următoare, dispute aprinse în rîndul cercetătorilor fenomenelor educaționale și a sfîrșit prin a compromite grav renumele lui Jensen.

Despre ce era vorba ?

Profesorul de la Berkeley observase în cursul unor măsurători banale ale coeficientului de inteligență (QI) că, în medie, acesta era mai mic la copiii negri decît la copiii albi. Fără să țină seama de faptul că testele de inteligență nu sînt instrumente de măsură perfecte, Jensen s-a grăbit să concluzioneze că rasa neagră ar fi mai puțin inteligentă decît cea albă. S-a întrebat apoi dacă QI-ul este ameliorabil prin educație în mod nelimitat ; răspunzînd negativ la această întrebare, Jensen a propus ca practica educației să fie diferențiată, „pe criterii științifice", într-o „educație de elită" — rezervată celor cu QI ridicat — și o „educație de nivel inferior" — pentru cei cu QI mai mic.

În mod curios, doctrina lui Jensen a atras adepți ; dar a stîrnit și un mare număr de reacții critice, cărora nu le-a scăpat rasismul străveziu al concepției.

Episodul relatat mai sus are, indiscutabil, o semnificație mai largă decît aceea de simplă întîmplare insolită în istoria contemporană a științelor educației.

Principial, progresul remarcabil al acestora în ultima jumătate de secol ar fi trebuit să scutească de asemenea „întîmplări", să conducă spre depășirea completă a multor mentalități pedagogice greșite. Și, totuși, lucrurile nu stau deloc astfel. „Episodul Jensen" face parte dintr-o întreagă avalanșă de încercări de a folosi progresul științelor educației pentru a „reîntemeia" aceste mentalități, în special pentru a „demonstra" preconceptele ideii elitiste.

Pentru afirmarea ideologiei revoluționare în confruntarea contemporană de idei

Impactul dintre teoriile elitiste și educație nu este nou. El a fost favorizat de practica educației care, în cea mai mare parte a istoriei sale, a fost elitară. Dar în epoca actuală, „întîlnirea" dintre teoriile elitiste și științele educației, pe de o parte, și teoriile elitiste și practica educației, pe de altă parte, capătă un dramatism aparte. Unele dintre realitățile pedagogice dureroase ale lumii sînt folosite de către noii teoreticieni ai elitei ca „argumente" ale teoriilor lor ; alteori se elaborează, direct, teorii elitiste pentru a se demonstra „necesitatea" de a perpetua nedefinit aspectele negative ale educației.

Cînd efectele sînt luate drept cauze

„Între un sistem educativ elitist chiar extensiv și un sistem realmente democratic există un prag greu de trecut. Căutarea și punerea în aplicare a unor modele fundamental nediscriminatorii constituie în zilele noastre o acțiune dintre cele mai importante. Ea se lovește de tot felul de obstacole de ordin politic, financiar, de rezistențe psihologice și în special de rigiditatea stratificărilor sociale".

Aceasta era concluzia binecunoscutului raport al UNESCO din 1972 asupra educației în lume, intitulat semnificativ „A învăța să fii" cu privire la chestiunea elitismului pedagogic. Raportul evidenția clar necesitatea democratizării educației în întreaga lume ; dar constata că majoritatea sistemelor de învățămînt ale țărilor sînt fundamental elitiste ; iar acest elitism nu se baza pe criterii naturale (psihologice sau biologice), ci pe criterii social-economice și politice.

Raportul admitea selectarea și promovarea prioritară a educaților dotați cu posibilități intelectuale native deosebite. Dar realitățile pedagogice ale lumii înfățișau o altă față a lucrurilor. Elitismul educativ se bazează, cum am spus, în primul rînd pe criterii economice și social-politice. Aceste realități fuseseră invocate pentru a argumenta teorii elitiste cu implicații... social-politice. Altfel spus, cauzele fuseseră luate drept efecte și efectele drept cauze. Cu un deceniu înaintea studiului întreprins de UNESCO, autorul american C.W. Mills considerase „datele pedagogice" drept cele mai revelatoare argumente pentru a dovedi stabilitatea structurii elitare a societății. Bunăoară, luase în calcul originea socială a celor care frecventează învățămîntul superior american. Într-adevăr, procentul celor care studiază în trei mari universități din S.U.A. — Harvard, Yale și Princetown — era net în favoarea descendenților părții avute. Să fie aceștia și cei mai „dotați" studenți ? De fapt, aici „dotat" nu mai are conotații psihogenetice, ci economice. Dat fiind nivelul ridicat al taxelor, accesul la aceste mari universități era o problemă nu de selecție pedagogică, ci... financiară. Actualmente, 73 la sută dintre studenții marilor colegii americane sînt descendenții celor mai avute familii. Numai 20 la sută dintre cei care se instruiesc în învățămîntul superior sînt descendenții unor familii cu venit mediu. Efectele social-politice ale unui asemenea învățămînt elitist sînt ușor de întrevăzut. Se poate crea astfel iluzia că cei mai avuți sînt și cei mai inteligenți, că unii — puțini — constituie o „elită socială", iar alții — cei mai mulți — o „masă inferioară".

Desigur, instruirea în unități de învățămînt cu tradiție conferă o pregătire superioară celor care beneficiază de ea. Dar originea acestei pregătiri nu este genetică, ci pedagogică.

Pentru educație, adevărata problemă este cu totul alta. Și anume, aceea de a se asigura tuturor celor cu posibilități intelectuale — și nu numai financiare ! — accesul spre un învățămînt de înaltă calitate. Iar faptul de a nu se fi formulat această problemă în termeni clari nu poate fi pus în seama incompetenței cercetătorilor. Dimpotrivă, există o literatură științifică bogată dedicată problemei „egalității șanselor" (de acces spre orice nivel de învățămînt). Există însă și interese aflate deasupra celor științifice propriu-zise. Ele dictează nu numai nerezolvarea științifică a unor probleme ale educației, ci chiar deturnarea sensului unor cuceriri ale cercetării psihopedagogice. Este semnificativă, în acest sens...

„Controversa în jurul coeficientului de inteligență"

În 1976 a apărut la New York un volum cu acest titlu. El cuprindea dezbaterile generate de articolul lui A. A. Jensen menționat mai sus. „Taberele" păreau a avea argumente la fel de puternice. „Jensenițiii" păreau a deține dovezi experimentale că factorii geneticii joacă un rol esențial în formarea inteligenței. „Antijensenițiii" se străduiau să demonstreze că scopul acestor investigații nu era științific, ci politic.

În 1973, A. A. Jensen a publicat o nouă lucrare care năzuia să tranșeze definitiv disputa în favoarea punctului său de vedere : **Genetica și educația**. Conform opticii propuse în această lucrare, diferențele genetice între grupurile celor cu QI superior și grupurile cu QI inferior ar fi suficient de mari încît unii să fie considerați un fel de „aleși ai soartei" iar ceilalți drept „năpăstuiți de soartă". Fatalismul genetic invocat de Jensen părea a demonstra convingător justețea tuturor teoriilor elitiste, întrucît statisticile demonstrau că numărul celor cu QI superior este mult mai mic decît al celor cu QI inferior.

Desigur, Jensen propunea o diferențiere severă a educației rezervate „elitelor" de cea pusă la dispoziția „maselor"...

În 1982, Robert Stenberg, profesor la Universitatea Cambridge, a publicat o nouă sinteză asupra cercetărilor dedicate inteligenței umane. Volumul (**Handbook of Human Intelligence**") reprezintă un fel de simbol al izbînzii pe care cercetarea științifică autentică o obținea mai devreme sau mai tîrziu în raport cu deturnările vremelnice ale progresului științific de la mersul său firesc. Volumul reunește numele unor cercetători prestigioși — John B. Carrol, William Estes, Richard Snow, Edward Zigler ș.a. — și nu ocolea chestiunea delicată a „geneticii inteligenței". Dar multe capitole ale lucrării stăruiau în jurul unor probleme noi, care fac de-a dreptul ridicolă chestiunea „fatalității genetice" în construcția inteligenței. Dovezile conform căreia la orice om normal inteligența este ameliorabilă cu ajutorul educației sînt de-a dreptul impresionante. Într-adevăr, dincolo de situațiile triste pe care le implică debilitatea mintală, coeficientul de inteligență al fiecărei ființe umane este modificabil cu ajutorul educației și nu s-a descoperit nici o limită superioară în calea acestei dezvoltări. QI-ul este un fel de nivel vremelnic la care ajunge dezvoltarea inteligenței pînă în momentul măsurării ei — și nu un nivel „definitiv" de dezvoltare intelectuală prescris în genomul individual. Cu totul impresionante sînt rezultatele încercărilor experimentale de a accelera dezvoltarea intelectuală. Acestea fuseseră începute, încă din deceniul al șaptelea în laboratoarele de psihopedagogie ale Universității Harvard cu succese răsunătoare. În deceniul următor aceste rezultate au fost confirmate și de către cercetătorii sovietici. Pare definitiv stabilit astfel că evoluția intelectuală poate fi grăbită și că o educație necorespunzătoare are ca efect încetinirea dezvoltării intelectuale. Există probabil o limită a accelerării psihogenezei intelectuale, dar ea pare suficient de largă încît să permită o transformare radicală a coeficientului de inteligență. O afirmație făcută în anii '60 de către inițiatorul acestor cercetări, J. S. Bruner — „orice copil poate fi învățat orice la orice vîrstă cu condiția să fi găsit mijloacele pedagogice corespunzătoare" — a stîrnit pe atunci scandal. Astăzi această afirmație a devenit o certitudine științifică ; ea spulberă orice pretins „temei" al unei eventuale pledoarii pentru o educație rezervată „elitelor". Există, fără îndoială, un fond genetic al inteligenței umane ; dar principala lui caracteristică este maleabilitatea, aproape nelimitată. Adevărata problemă este aceea de a căuta mijloacele educative care să folosească această maleabilitate în vederea unei optimizări cît mai eficace.

Idealul educațional este idealul social !

Orice sistem educativ presupune un ideal pedagogic de formare umană și o activitate organizată în vederea realizării lui. Idealul este, de regulă, impus sistemului de către societatea pe care el o slujește. Acesta este „primul nivel" la care teoriile pedagogice și teoriile elitiste intră în contact direct. Caracterul social al educației determină modificarea idealurilor pedagogice (și deci a sistemelor educative în întregime!) o dată cu modificările sociale. Au existat atîtea sisteme educative cîte forme de organizare a societății au existat. Cîtă vreme societatea va fi structurată elitist, ea are nevoie de un sistem educativ adecvat, care să-i reproducă, cît mai fidel, această structură. Bunăoară, nu se poate constata caracterul umanist al idealului pedagogic urmărit de educația ateniană antică. Democrația ateniană promova idealul „omului cu suflet bun și corp frumos". Dar de această educație nu beneficiau decît puțini. Aristotel însuși a încercat să justifice această realitate nedreaptă, pretinzînd că idealul educațional atenian nu ar putea fi realizat decît de „cei cu suflet rațional" ; or, în viziunea sa, oamenii ar fi de trei feluri, „cu suflet vegetal" (cei mai mulți, sclavii), cu „suflet animal" (mulți, atenienii liberi) și „cu suflet rațional" (foarte puțini, bogații stăpîni de sclavi ai polis-ului).

La fel s-au întîmplat lucrurile cu majoritatea sistemelor pedagogice de-a lungul timpului.

Astăzi, după revoluția pe care au înregistrat-o științele educației, teoriile elitiste se văd confruntate cu probleme speciale. Aristotel putea postula „trei feluri de suflet" și putea susține în acest fel inferioritatea intelectuală a sclavilor, ba chiar și Comte putea susține superioritatea „sacerdoților" în secolul al XIX-lea, în același fel. Speculațiile puteau ține locul investigațiilor riguroase asupra capacităților de formare și dezvoltare umană, întrucît nivelul științific al psihopedagogiei era extrem de scăzut.

O dată cu pătrunderea experimentului în științele educației însă, lucrurile au luat o întorsătură stranie pentru teoreticienii elitei. Încercarea lui Jensen de a justifica elitismul chiar cu ajutorul experimentului, așa cum am arătat, a stîrnit numeroase suspiciuni și a sfîrșit prin a-l discredita pe temerar. Ceea ce nu înseamnă că avalanșa teoriilor despre educație a fost stăvilită. Dar întreaga dispută declanșată de poziția lui Jensen dovedește că ele nu pot fi justificate științific, că nu se pot aduce în sprijinul lor dovezi experimentale autentice...

Ceea ce știm este că toți pot învăța totul !

Pozițiile elitiste manifestate și în domeniul educației și care, adesea, și-au asociat sprijinul „experimentelor" al diferitelor teste au dat un nou impuls dezbaterilor în jurul unei probleme esențiale : pot oare testele să măsoare „inteligența nativă" ? S-a putut stabili, astfel, că rezultatele testelor înregistrează numeroase influențe culturale și educative. Copiii handicapați cultural vor apărea cu un QI scăzut, dar acest lucru s-ar putea să fie cu totul neadevărat. Nu vom intra în amănunte. Toate aceste eforturi au condus spre o concluzie dureroasă pentru adepții psihometriei : „Nu știm în ce constă natura inteligenței umane și deci n-o putem încă măsura".

În schimb „putem dovedi că orice elev normal poate fi ajutat să îndeplinească orice sarcină școlară !" Această apreciere a fost propusă încă din 1968 de către Carroll și Bloom. Ea presupunea împlinirea unui „vis pedagogic". Acest „vis" fusese exprimat cu trei veacuri în urmă de către Comenius în „Didactica Magna". El afirmase atunci că „toți pot învăța totul", dar pînă în ultimul deceniu al secolului nostru s-a crezut că este vorba de o utopie. Din 1968 au început să fie create așa-numitele „sisteme de învățare optimă". Într-un astfel de sistem orice copil poate învăța orice și oricît datorită faptului că beneficiază de un tratament pedagogic întemeiat pe cele mai recente cuceriri ale cercetării psihopedagogice. S-au creat pînă în prezent circa 50 de variante de sisteme de „învățare optimă". Toate dovedesc că orice nivel de învățămînt este accesibil oricărui copil care s-a născut normal.

Desigur, aceste sisteme nu există decît în condiții experimentale. Transpunerea lor la nivelul unei societăți este încă de domeniul viitorului. Este important de subliniat însă că ele reprezintă un contraargument fundamental, care spulberă aserțiunile elitiste, învederînd o realitate pe care toate orientările progresiste și umaniste au proclamat-o drept postulat : anume că orice ființă umană normală este capabilă să înainteze nelimitat pe calea educației.

Dr. Ion NEGREȚ

OPERĂ IMPUNĂTOARE ÎN PATRIMONIUL CULTURII NAȚIONALE

(Urmare din pag. I)

va trece munții în Țara Românească, stabilindu-se la București, unde devine gazetar și intră în cercul **Convorbirilor critice** al lui Mihail Dragomirescu, de a cărui apreciere se bucură în chip deosebit. La cererea guvernului ungar, e arestat, încarcerat la Văcărești și extrădat în mai 1910, fiind internat în orașul Gyula. În luna august a aceluiași an e eliberat și pleacă din nou la București, unde va edita, împreună cu Mihail Sorbul, revista de teatru **Scena**, va publica traduceri, schițe și articole la diverse ziare și reviste, devenind în 1911 secretarul literar al Teatrului Național din Craiova, al cărui director era prozatorul Emil Gârleanu. În orașul „banilor" o cunoaște pe actrița Fany Rădulescu, cu care se va căsători în 1912. În același an are loc debutul editorial, la Orăștie, cu volumul de schițe și nuvele **Frămîntări**, urmat de : **Golanii**, 1916, **Mărturisire**, 1916, **Răfuiala**, 1919. În vremea primului război mondial viața îi e deosebit de zbuciumată. Socotit dezertor, va fi arestat cînd armatele imperiului austro-ungar pătrund în București, dar reușește să scape de arest și fuge la Iași. Experiența aceasta amară se va reflecta în **Calvarul**. După război colaborează la revista lui Eugen Lovinescu, **Sburătorul**. Cum spunea, în 1920 Rebreanu publică romanul **Ion**, care-i va aduce o strălucită glorie literară, susținută și de editarea romanelor : **Pădurea spînzuraților** (1922), **Adam și Eva** (1925), **Ciuleandra** (1927), **Crăișorul** (1929), **Răscoala**, 2 vol. (1932), **Jar** (1934), **Gorila** (1938), **Amîndoi** (1940). În paralel a scris și numeroase piese de teatru : **Cadrilul**, 1919, **Plicul**, 1923, **Apostolii**, 1926 și a condus reviste de mare prestigiu precum : **Mișcarea literară** (1924—1925), **România literară** (1932—1934), fiind director al Teatrului Național din București (1928—1930 ; 1940—1944), secretar al Societății Scriitorilor Români, 1914, vicepreședinte, 1923, și președinte al acesteia din 1925. Va fi laureat al Premiului național pentru proză. În 1939 este ales membru al Academiei, ținînd în 1940 celebrul său discurs de recepție, **Lauda țăranului român**. Se stinge din viață la 1 septembrie 1944 în comuna Valea Mare din județul Argeș, unde avea o mică gospodărie.

Rebreanu venea în literatură cu ideea realizării unei fresce epice unitare, cu grandoare de epopee, dorind să reflecte dintr-o perspectivă integratoare viața oamenilor din toate provinciile istorice românești, cu toate aspectele ei definitorii. Simțindu-se organic legat de pămîntul, istoria, tradițiile și oamenii României unite, el mărturisea, într-unul din interviurile sale : **„Eu unul nu pot crede că ființele care m-au precedat n-au lăsat nici o urmă în sufletul meu... Pot, eu, care sînt fiu de plugar, să afirm că nu mai simt niciun pic de miros de brazdă sfîntă în mine ? Arborele își simte rădăcina adînc înfiptă în glie, ca de acolo să-și tragă seva pentru ramurile care urcă în sus. Simt pe toți muncitorii pămîntului cum se frămîntă în mine".**

Dintr-o asemenea credință și din atari frămîntări au răsărit de sub pana celui ce rostise sub cupola Academiei **Lauda țăranului român**, acel realism robust, acele personaje vii, autentice, de neuitat, din nuvelele sale antologice ca și din romanele de o atît de mare diversitate în unitate : **Crăișorul** (roman istoric), **Ion** (vol. I Glasul pămîntului, vol. II Glasul iubirii), roman fluviu, epopee a Transilvaniei de dinainte de Unire, tragedie tulburătoare a unor ființe voluntare, puternic fascinate de mirajul pămîntului, poem epic fără egal în literatura română, care cîntă cu solemnitate condițiile generale ale vieții, nașterea, iubirea și ura, nunta, felurite ritualuri, **Răscoala** (2 vol.), o prelungire a lui **Ion** în Țara Românească, o operă grandioasă ca o istorie, o „Divina Comedie" a țărănimii noastre, în care Rebreanu se arată un neîntrecut regizor al mișcării maselor populare, al eroului colectiv.

Cunoscînd viața și oamenii adevărați, stăpîn pe o desăvîrșită artă a construcției epice, observator social fin și analist pătrunzător, Rebreanu sincronizează romanul românesc cu marile valori ale speciei din literatura universală. Preocupat mai mult de exprimarea completă a adevărului vieții decît de ornamente stilistice, romancierul lasă impresia unei forțe telurice, ne face să credem că vorbește prin scrisul său duhul pămîntului, așa cum mărturisea odată Octavian Goga : **„Mă văd pe un cîmp întins arat proaspăt. Bulgări mari de glie neagră, răscoliți profund, mă privesc. E scrisul lui Rebreanu. Vorbește pămîntul".** Au vorbit prin scrisul marelui romancier pămîntul și oamenii acestei țări. Crăișorul Horea din Albac și Ion al Glanetașului din Pripas și Petre Petre din Cîmpia Română și toți obidiții gliei, datinile și tradițiile noastre, felul nostru specific de a fi, de a gîndi și de a iubi, de a munci și a reacționa în fața vieții și a morții. Viață din viață adevărată, proza lui Rebreanu, nuvelistică și romanescă, pare creată precum o genială baladă, nu de un singur om, ci de generații succesive ale unui întreg popor și numai transcrisă de un condei de geniu, ceea ce face din el, alături de Mihail Sadoveanu, prozatorul cu cel mai desăvîrșit specific național. Rebreanu a procedat la scrierea operei sale ca un adevărat demiurg, ca un creator și arhitect de universuri umane noi, care poartă pecetea puternicei sale personalități artistice, originală și inconfundabilă, atît în cadrul literaturii naționale, cît și universale. Căci nu e vorba în creația marelui prozator doar de o lume caracterizată prin particularități, mai mult sau mai puțin pitorești și de interes local, restrîns la realități socio-economice sau la întîmplări și anecdote trecătoare, ci de una distinctă, care se integrează cu notele ei proprii în eternul uman și implicit în universalitate. Opera lui se constituie într-un univers de sine stătător, viu, autentic, ușor recognoscibil, autorul ei devenind agentul inspirat al unei cosmogonii originale. Firește, lumea aceasta nu țîșnește, din punct de vedere literar, din neant. Ea are o tradiție în literatura universală și în cea românească. Un Balzac, Zola, Tolstoi, Dostoievski, Reymont, nu-i sînt străini lui Rebreanu și nici un Nicolae Filimon, Ion Creangă, Ioan Slavici sau Agârbiceanu. Dar, așa cum arată E. Lovinescu, **„Pornind de la același material țărănesc — Ion reprezintă o revoluție și față de lirismul sămănătorist sau de atitudinea poporanistă și față de etnicismul ardelean, constituind o dată istorică, am putea spune, în procesul de obiectivizare a literaturii noastre epice".** Astfel, se poate afirma că lumea creată de el este profund originală. De la debutul nuvelistic, Rebreanu n-a fost epigonul nimănui. A descoperit o lume cu ochii lui și în viziunea lui, exprimînd-o cu mijloace artistice de o uluitoare originalitate. Putem vorbi de **lumea** lui Rebreanu așa cum vorbim de **lumea** lui Homer, Dante, Shakespeare, Cervantes, Balzac, Tolstoi și a altor creatori de o forță demiurgică. În felul acesta, Rebreanu se impune ca unul dintre cei mai reprezentativi scriitori naționali. În proză, el a fost ceea ce a fost și a rămas Eminescu în poezie. Prin capodoperele sale **Ion**, **Pădurea spînzuraților**, **Răscoala**, el este ctitorul romanului românesc modern, căci „documentar și pitoresc cu uitatul Filimon, idilic cu Duiliu Zamfirescu, tendențios și liric cu Vlahuță, încărcat de culoare picturală și subiectivitate cu Mihail Sadoveanu, romanul românesc își integrează activit de patetică epopee prin opera ma a d-lui Liviu Rebreanu" (Pomp Constantinescu).

A condus, firește, către acea împlinire și geniul lui Rebreanu, și noua condiție istorică a neamu românesc de după Unirea de 1 Decembrie 1918. Romanul, spec epică modernă, menit inițial să su plinească dispariția epopeii, ave nevoie de un cîmp social-istoric vas de mutații spectaculoase, de o res pirație largă, profundă, de o exis tență umană desfășurată pe tot spațiul național. Dispunînd de un asemenea spațiu, Rebreanu cultivă în universul creației sale, din punct de vedere tematic și artistic, toate tipurile de roman cunoscute pînă la el : fresca realistă vastă în creațiile cu puternic caracter social (**Ion**, **Răscoala**), romanul istoric (**Crăișorul**), politic (**Gorila**), erotic (**Jar**), polițist (**Amîndoi**), psihologic (**Pădurea spînzuraților**), de introspecție (**Ciuleandra**), de metempsihoză (**Adam și Eva**).

Creînd cu talent și cu o forță demiurgică oameni și viață adevărată, realizînd o epică obiectivă, de o arhitectură solidă, impresionantă, L. Rebreanu a lăsat exegeților săi impresia falsă că e cel mai mic stilist și poet din toți marii prozatori români. Desigur, L. Rebreanu nu este un poet al frazei, al imaginilor lirice și al figurilor de stil, structurate în proza-poem, ca în proza simbolistă și sămănătoristă, deși destule pagini ale sale ne oferă și asemenea mostre. Privită global, metafora lui nu vibrează ca un cîntec singuratic pe tremurul unei frunze nostalgice ; ea leagănă, însă, păduri de oameni, de gînduri și de sentimente, care foșnesc epopeic din freamătul vieții. Metafora lui nu țîșnește dintr-o zvîcnire lirică a sufletului însingurat și înfiorat, ci se ridică încet, cu lentoare de baladă, din inima lucrurilor, dintr-o forță titanică, cu vraja aceea misterioasă cu care se ridică din mare soarele în diminețile senine. Universul său artistic și stilistic se structurează împrejurul metaforei, alegoriei sau simbolului **pămîntului**, așa cum al lui Alecsandri în jurul soarelui, al lui Eminescu în jurul lunii și al codrului, al lui Slavici și Creangă în jurul omeniei românești.

La 100 de ani de la naștere, universul artistic creat de Rebreanu a intrat definitiv în plămada sufletului nostru național alături de universul lui Eminescu, Sadoveanu, Arghezi și Blaga, toate atît de distinct individualizate și de românești în esență.

Maieru, „povestit" de oamenii săi...

Maieru, „...un sat de munte într-adevăr foarte frumos, cu oameni voinici și foarte înțelepți. Dintre oamenii aceștia, am luat toate personajele rustice din literatura mea" — scria Liviu Rebreanu la 29 octombrie 1928.

Cum arăta Maieru veacului trecut și în ce consta de fapt patinata sa frumusețe ?

„În zorii celui de-al XX-lea secol, și apoi încă alte șase decenii către zilele noastre, Maieru a fost doar jumătate a ceea ce este în prezent — ne spune profesorul Sever Ursa, director de școală și unul dintre cei mai buni cunoscători ai trecutului și prezentului acestei așezări. Un aliniament scurt de case în ulița mare, flancat în cele patru vînturi de tot atîtea vetre, pe creste de deal : Dragomana, Balasina, Hajul și Valea Caselor. Adică, conform unui recensămînt din 1883, un total de 2 800 suflete, ce-și agoniseau o pîine de piatră și lemn. Oieri, țapinari și cioplitori, măierenii au fost de-a dreptul „bogați" în sărăcie, căreia, cu toată proverbiala lor hărnicie, nu au reușit decît a-i aduce, din cînd în cînd, un oarecare lustru, nu numai pentru că pămîntul era puțin și arid, ci pentru că gurile de hrănit au fost mereu numeroase, iar agoniseala puțină. Casele de culoarea cerului senin, scunde și încovoiate, cu permanentul doliu al căciulilor din drăniță, o școală de sorginte grănicerească, o farmacie și o bibliotecă, ambele proprietăți ale unui grof pripășit, un „club" de 12 intelectuali, din care făcea parte inclusiv pădurarul, o cancelarie comunală „hodorogită și cu acoperișul țuguiat, plecat într-o ureche" — iată baza materială a unui sat, precum Șanțul, filmat de Dimitrie Gusti, «trîntit în fundul unui cazan de dealuri, speriat de uruitul trenului»".

Primarul Ieronim Bora ne spune : „Liviu Rebreanu este cetățeanul de onoare al comunei noastre, iar casa, azi muzeu, de la numărul 791/792 a fost atribuită, „pe vecie", de înaintașii noștri, marelui scriitor, care, așa cum specifică vechiul act de donație, „...a adus mari și reale servicii culturii neamului românesc". Am terminat edificiul în trei luni de zile ale acestui an și vor sălășlui în incinta lui, pentru prezent și viitorime, cele mai reprezentative creații materiale și spirituale ale măierenilor, realizate de-a lungul vremii, iar alături de ele, într-o expoziție cu multe obiecte inedite, va rămîne mereu viu răstimpul copilăriei scriitorului nostru, ca și al șederii familiei sale pe aceste meleaguri".

„Un ceas măcar să retrăiesc farmecul de odinioară, o singură clipă !", aceasta își dorea în nuvela „Cuibul visurilor" marele scriitor. Credeți că e de ajuns o singură oră pentru a vedea tot ceea ce merită văzut în Maierul de azi ?

— Categoric, nu e de ajuns. Și aceasta pentru că aici, în anii socialismului, dar cu deosebire în ultimele două decenii ale „Epocii Ceaușescu", am reclădit aproape totul din temelii. Fără a exagera cu nimic, pot afirma că doar pămîntul a rămas același, precum și harul de mari și buni gospodari al oamenilor. Dispunem în prezent de 5 școli, 14 grădinițe, dispensar și o casă de nașteri dotate cu tot ceea ce este necesar, cămin cultural, ce rivalizează cu orice casă de cultură orășenească, cinematograf, magazine, 30 secții prestatoare de servicii. Mai bine de 1 600 măiereni și măierence muncesc în activități neagricole, 459 fiind mineri, aproape 500 forestieri, peste 120 pietrari. În ultimii 10 ani am ridicat peste 420 de case noi, cu două niveluri. Parafrazîndu-l pe ilustrul nostru înaintaș, doresc să subliniez că nu ne căutăm — nu mai trebuie să ne căutăm — fericirea „prin toate colțurile pămîntului", atîta vreme cît, iată, o avem prin munca noastră, aici, „la poalele Ineului, cel cu zăpada eternă". La Maieru, așa cum se știe, frumoasele tradiții ale culturii nu și-au curmat niciodată firul. Numai că, la ora actuală, numărul artiștilor amatori depășește cifra de 300, cele două formații corale, două ansambluri folclorice, „Cununa" și „Cununița", două cenacluri literare, formațiile de teatru, triscari, dansuri populare, montaj literar-muzical, brigadă artistică, rapsozii și creatorii populari. Societatea culturală „Liviu Rebreanu", cu ai săi 180 de membri, împletește tinerețea cu senectutea, sub semnul evului socialist, într-un ansamblu de manifestări și spectacole de aleasă ținută, fiind răsplătite cu numeroase distincții în cadrul tuturor edițiilor Festivalului național „Cîntarea României", cucerind totodată trofee și dincolo de fruntariile patriei".

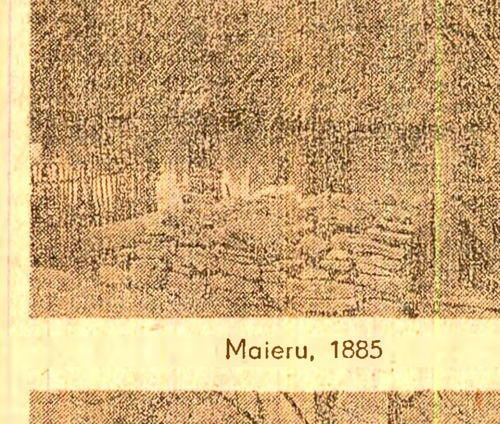

Maieru, 1885

Maieru, 1985

...Alexandru Flămînd, om de optzeci și șapte de ani, „călăuza" lui Rebreanu cînd, în 1927, a venit la Maieru să-și isprăvească „Ciuleandra", are ce povesti nepoților și strănepoților săi despre lunile acelei veri de demult cînd l-a purtat pe scriitor pe „suhaturile" copilăriei, cercetînd pas cu pas apele, văile, dealurile... Are ce povesti vajnicul bătrîn Alexandru Flămînd și despre vremea ce a trecut de atunci, despre mersul vieții măierenilor contemporani cu Rebreanu și al celor de azi.

Gheorghe CRIȘAN
corespondentul „Scînteii"

cinema

● **Sper să ne mai vedem** : VICTORIA (16 28 79) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FLAMURA (85 77 12) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Căsătorie cu repetiție** : FESTIVAL (15 63 84) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, MIORIȚA (14 27 14) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Evadarea**: DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15; 17; 19.
● **Aripi de zăpadă** : VIITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19.
● **Cu mîinile curate** : PROGRESUL (23 94 10) — 15; 17; 19.
● **Promisiuni** : STUDIO (59 53 15) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, POPULAR (35 15 17) — 15; 17; 19.
● **Fata fără zestre**: PATRIA (11 86 25) — 9; 12; 15.30; 18.15, FAVORIT (45 31 70) — 8.15; 13.15; 15.45; 18.30, EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 12; 15; 18.
● **Trenul de Kraljevo** : SCALA (11 03 72) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.15, GRIVIȚA (17 08 58) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Legenda dragostei** : LUMINA (14 74 16) — 9; 12; 15; 18, FLACĂRA (20 33 40) — 9; 12; 15; 18.
● **Spectacol la Miraj**: LIRA (31 71 71) — 15; 17; 19, ARTA (21 31 86) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Adolescenții revoluției** : COTROCENI (49 48 48) — 15; 17; 19.
● **Și viață, și lacrimi, și dragoste** : FLOREASCA (33 29 71) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Ali Baba și cei 40 de hoți** : MELODIA (11 13 49) — 9; 12; 15; 18.
● **Lovitură fulgerătoare** : VOLGA (79 71 26) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Spartacus**: LUCEAFĂRUL (15 87 67) — 8.30; 11.30; 15; 18.
● **Becket** : CAPITOL (16 29 17) — 9; 12; 15; 18.
● **Contrabandiștii din Santa Lucia** : BUCUREȘTI (15 61 54) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FEROVIAR (50 51 40) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, GLORIA (47 46 75) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, CULTURAL (83 50 13) — 11; 13; 15; 17; 19.
● **Prințesă pe un bob de mazăre** — 9; 11; 13. **Fiul căpitanului Blood** — 15; 17; 19 : DOINA (16 35 38).
● **Toate mi se întîmplă numai mie** : TIMPURI NOI (15 61 10) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Superman** : BUZEȘTI (50 43 58) — 15; 18.
● **Călărețul electric**: DACIA (50 35 94) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, UNION (13 49 04) — 9; 11; 13; 15; 17; 19.
● **Bunul meu vecin Sam** : PACEA (71 30 85) — 15; 18.

teatre

● Teatrul Național (14 71 71, sala mică) : **Hagi Tudose** — 17; (sala Atelier) : **Între cinci și șapte** — 18.
● Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, sala Studio) : **Tricentenar BACH. Clavecinul bine temperat — II Carmen Frățilă — pian** — 17.30; (Ateneul Român) : **Concert simfonic. Dirijor : Georges Octors (Belgia). Solist : Valentin Gheorghiu** — 18.
● Opera Română (13 18 57) : **Rigoletto** — 18.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46) : **Luna dezmoșteniților** — 17.30; (sala Grădina Icoanei, 11 95 44) : **Răceala** — 17.30.
● Teatrul Mic (14 70 81) : **Mielul turbat** — 17.
● Teatrul Foarte Mic (14 09 05) : **Atenție, se filmează** — 17.30.
● Teatrul de comedie (16 64 60) : **Prețul** — 17.30.
● Teatrul „C. I. Nottara" (59 31 03, sala Magheru) : **Cum vă place** — 17.30; (sala Studio) : **Variațiuni pe tema dragostei** — 18.
● Teatrul Giulești (sala Majestic 14 72 34) : **Nu, eu nu regret nimic** — 16; **Să nu-ți faci prăvălie cu scară** — 17.30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy, 15 56 78) : **Belmondo al II-lea** — 18; (sala Victoria, 50 58 65) : **Corina** — 18.
● Ansamblul „Rapsodia Română" (13 13 00) : **La popasul drumeției** — 18.
● Teatrul „Ion Creangă" (50 26 55) : **Nota zero la purtare** — 9; **Cenușăreasa** — 15.
● Teatrul „Țăndărică" (15 23 77) : **Guliver în țara păpușilor** — 10.15; (sala din Piața Cosmonauților) : **Lungul nasului** — 15.
● Circul București (10 41 95) : **Tom și Jerry la circ** — 18.

Virtuțile artei teatrale

Teatrul sovietic care ne-a vizitat recent țara vine din „orașul-erou" Leningrad. Născut în anii asediului, mîndrindu-se cu peste patru decenii de activitate, teatrul care poartă acum numele cunoscutei personalități V. F. Komissarjevskaia deține un loc însemnat în viața artistică sovietică.

Recentul său turneu la București ne-a dat ocazia să cunoaștem două din cele aproape 30 de titluri ce figurează în repertoriul său : piese clasice ruse și din literatura universală (printre care și o montare cu „D'ale carnavalului" în regia lui Valeriu Moisescu) ; multe lucrări din creația contemporană, o atenție deosebită acordîndu-se, cum e și firesc, dramaturgilor sau prozatorilor sovietici de azi, printre care: V. Rozov, I. Druță, G. Gorin, A. Galin, G. Mamlin, N. Dumbadze etc.

Ambele spectacole programate în Capitală au fost realizate sub conducerea de prestigiu a lui **Ruben Agamirzian** artist al poporului al U.R.S.S., în colaborare cu scenografi de mare valoare, precum **E. S. Kocerghin**, artist emerit al R.S.F.S.R., și **I. G. Sumbatașvili**, artist al poporului al U.R.S.S., cu toții laureați cu premii foarte importante.

Montare a unei piese clasice, **„Țarul Feodor Ioannovici"** (partea a doua a unei trilogii istorice scrise de A. K. Tolstoi, și pusă în scenă integral de teatrul oaspete), este o realizare revelatoare pentru preocuparea de înnoire a viguroaselor tradiții teatrale ale artei ruse și sovietice. Căci dacă la M.H.A.T. s-a realizat o montare a acestei piese angajate în restituirea cît mai fidelă a ambianței istorice — artiștii leningrădeni se arată preocupați de imaginarea unor metafore teatrale care, conținînd sugestia epocii, să sprijine în primul rînd o meditație etică și filozofică privind relația dintre putere-moralitate și personalitate în istorie, raportul dintre scop și mijloace, exigențele creației istorice și ale eroismului în istorie etc. Am urmărit, așadar, o montare de ținută, de mare expresivitate, îmbinînd implicarea, „trăirea", cu tratarea ușor distanțată a situațiilor, recrearea evenimentelor cu „comentarea" lor lucidă.

Pe fundalul unei notabile profesionalități a întregii echipe, preocupată de expresivitatea caracterelor, de relieful portretelor, de tensiunea relațiilor dintre eroi dar și de semnificația lor în mecanismul puterii (așadar de o perspectivă modernă asupra textului), s-a detașat cu strălucire jocul dinamic, de mare intensitate și fervoare, vădind talent și dăruire al lui **V. V. Osobik** (care a conferit eroului titular ceva din puritatea și instabilitatea prințului Mîșkin) și, alături de el, personalitatea **T. M. Abrosimovei** etc.

Cel de-al doilea spectacol, montare dedicată celei de-a 40-a aniversări a victoriei poporului sovietic în Marele Război pentru Apărarea Patriei, a fost o dramatizare după un apreciat roman al lui Iuri Bondarev. Regăsim și aici tema predilectă a lui Bondarev (din a cărui operă s-a tradus la noi) : evocarea (originală, uneori chiar polemică prin accentul pus pe diversitatea conflictuală a comportamentelor umane) perioadei 1940—'44 și a primilor ani de pace, obsesia consecințelor războiului, cu mulțimea dramelor colective și individuale, cu variatele procese de conștiință pe care le-a generat. Impresionantă reconstituire (prin jocul rememorărilor și amintirilor încă vii) a unui timp eroic, **„Opțiune"** propune o adîncă reflecție în contemporaneitate atît asupra marii responsabilități a omului, și importanței deciziilor lui, cît și asupra funcției „rădăcinilor", a istoriei — asupra destinului individual.

Am regăsit în spectacolul leningrădean vocația actorilor sovietici de a întruchipa, adîncind și îmbogățind psihologii — printr-un joc concentrat, interiorizat (**B. M. Sokolov, S. N. Landgraf, I. I. Krasko, T. V. Samarina, G. P. Korotkevici, N. A. Cetverikova** ș.a.) personaje memorabile. Am regăsit capacitatea creatorilor de teatru, în frunte cu R. Agamirzian, de a crea scene de puternic realism și scene de gravă și tulburătoare poezie dramatică.

Valoarea artistică, impactul în actualitate al spectacolelor leningrădene au prilejuit spectatorilor români momente de intensă trăire spirituală.

Natalia STANCU

Tovarăşului KENJI MIYAMOTO

Preşedinte al C.C. al Partidului Comunist Japonez

Tovarăşului TETSUZO FUWA

Preşedintele Prezidiului C.C. al P.C. Japonez

Cu prilejul realegerii dumneavoastră în funcţia de preşedinte al C.C. al Partidului Comunist Japonez şi, respectiv, preşedinte al Prezidiului C.C. al P.C. Japonez, am plăcerea să vă adresez calde felicitări şi cele mai bune urări de succes în activitatea de înaltă răspundere care v-a fost încredinţată de partid.

Exprimînd satisfacţia faţă de bunele relaţii statornicite între Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist Japonez, am convingerea că aceste relaţii, bazate pe stimă şi respect reciproc, se vor dezvolta continuu, în interesul celor două partide, al poporului român şi poporului japonez.

NICOLAE CEAUŞESCU
Secretar general al Partidului Comunist Român

Tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU

Secretar general al Partidului Comunist Român

Vă exprim sincere mulţumiri pentru telegrama de felicitare plină de afecţiune şi căldură pe care mi-aţi adresat-o cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei mele de naştere şi pentru hotărîrea de a mi se conferi Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I, cu eşarfă. Aceasta constituie o expresie a profundelor sentimente de prietenie ale Partidului Comunist Român, poporului român şi ale dumneavoastră personal faţă de Partidul Comunist Chinez, poporul chinez şi faţă de mine personal.

Fie ca relaţiile de prietenie şi colaborare dintre cele două partide ale noastre, dintre China şi România să cunoască o dezvoltare constantă şi de lungă durată. Urez României prosperitate şi înflorire. Vă doresc dumneavoastră, personal, sănătate şi fericire.

HU YAOBANG
Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez

ÎN COLECŢIA **DIN GÎNDIREA SOCIAL-POLITICĂ A PREŞEDINTELUI ROMÂNIEI**

NICOLAE CEAUŞESCU

în Editura politică a apărut, în limba maghiară, volumul

DREPTURILE OMULUI ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

VIAŢA ECONOMICO-SOCIALĂ A LOCALITĂŢILOR PATRIEI

DIN VEŞTILE TRANSMISE DE CORESPONDENŢII „SCINTEII"

BRAŞOV : Lucrări de alimentare cu apă a localităţilor

Deşi în ultimii 20 de ani, debitul de apă potabilă al municipiului Braşov a crescut de cîteva ori, datorită ritmului înalt de dezvoltare pe care îl cunoaşte oraşul de la poalele Tîmpei, necesităţile de apă au sporit mereu. Pentru satisfacerea acestor cerinţe, se caută noi soluţii şi noi surse de apă. Una din soluţiile adoptate este pe cît de practică, pe atît de economică. Despre ce este vorba ?

În cadrul acţiunii de combatere a excesului de umiditate care se desfăşoară în partea estică a Cîmpiei Bîrsei, s-au încheiat lucrările de forare a primelor 40 de puturi care vor absorbi apa din pînza freatică foarte bogată în această zonă. În loc ca această apă să fie deversată în canale speciale de evacuare, ea va fi colectată în două bazine de mare capacitate, urmînd să fie folosită la alimentarea municipiului Braşov. În felul acesta, debitul actual de apă potabilă al municipiului va creşte într-o primă etapă cu încă 930 litri pe secundă.

Importante lucrări de alimentare cu apă potabilă s-au executat în actualul cincinal şi în alte localităţi urbane şi rurale din judeţ. Cum sînt oraşele Rîşnov, Săcele, Codlea, municipiul Făgăraş, localităţile rurale Tohanul Nou şi Fundata, precum şi staţiunea Poiana Braşov. Prin lucrările de captare şi tratare s-a asigurat un debit suplimentar de apă de 1 377 litri pe secundă. În acelaşi timp, s-au executat 37,4 kilometri conducte de apă. În viitorul cincinal, pentru alimentarea cu apă potabilă a localităţilor urbane şi rurale din judeţ s-au prevăzut fonduri bănesti de trei ori mai mari decît în actualul cincinal. **(Nicolae Mocanu).**

CLUJ : Salonul creaţiei ştiinţifice şi tehnice '85

În sălile Muzeului de artă din Cluj-Napoca s-a deschis, în întîmpinarea Congresului ştiinţei şi învăţămîntului, Salonul judeţean de creaţie ştiinţifică şi tehnică „Napotehnica '85", în cadrul căruia sînt reunite, din întreprinderi, unităţi de cercetare şi institute de învăţămînt, numeroase exponate reprezentînd cele mai valoroase realizări ştiinţifice şi tehnice din cadrul ultimei ediţii a Festivalului naţional „Cîntarea României". Sînt expuse produse şi tehnologii noi, invenţii şi inovaţii din domeniile metalurgiei, construcţiilor de maşini, electronicii şi electrotehnicii, chimiei, materialelor de construcţii, bunurilor de consum şi agriculturii, care evidenţiază contribuţia oamenilor de ştiinţă, cercetătorilor, specialiştilor, a oamenilor muncii clujeni la înnoirea şi modernizarea produselor, reducerea importurilor, diminuarea consumurilor de materii prime, materiale, combustibil şi energie electrică, promovarea în producţia industrială şi agricolă a noilor cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, aportul substanţial la dezvoltarea economico-socială a judeţului. Semnificativ este faptul că, în actualul cincinal, măsurile şi acţiunile întreprinse de organele şi organizaţiile de partid pentru stimularea creaţiei ştiinţifice şi tehnice s-au concretizat în realizarea a numeroase obiective de cercetare ştiinţifică, dezvoltare tehnologică şi introducere a progresului tehnic, crearea şi asimilarea în fabricaţie a unui mare număr de tipuri noi de maşini, utilaje, aparate şi instalaţii.

Cu prilejul deschiderii expoziţiei a avut loc simpozionul „Concepţia P.C.R., a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, cu privire la locul şi rolul ştiinţei şi învăţămîntului în dezvoltarea României socialiste", s-au organizat mai multe manifestări tehnico-ştiinţifice. **(Mărin Oprea).**

BUZĂU : Se extinde reţeaua comercială

La parterul modernelor blocuri de pe Bulevardul Unirii din municipiul Buzău au fost date în folosinţă, în ultima perioadă, numeroase unităţi comerciale şi de prestări servicii, între care magazinul „Lumea copiilor" este considerat unul dintre cele mai frumoase unităţi de acest fel din ţară. La acesta se adaugă magazinele „Materna", „Sanitas", librăriile „I. L. Caragiale" şi „Cartea la locul de muncă", unitatea „Cuptorul de aur" — pentru desfacerea vestitilor covrigi de Buzău şi a produselor de patiserie. În acelaşi perimetru, unde locuiesc peste 30 000 de buzoieni, au fost înfiinţate unităţi ale cooperativelor meşteşugăreşti, ale întreprinderii de legume şi fructe şi întreprinderii de prelucrare a maselor plastice, iar în luna decembrie se va deschide magazinul „Electrolux". **(Stelian Chiper).**

tv

20,00 Telejurnal
20,25 R.S.F. Iugoslavia. Documentar (color)
20,35 Învăţămîntul puternic angajat pe coordonatele stabilite la Congresul al XIII-lea al P.C.R. (color)
20,55 Uniţi, urmăm partidul ! Versuri şi cîntece (color)
21,10 Film serial (color). „Părinţi şi copii". Premieră pe ţară. Producţie a televiziunii sovietice. Cu : Vladimir Boghin, Vladimir Konkin, Natalia Danilova, Vladimir Samoilov, Boris Kimicev. Scenariul : Evgheni Grigoriev, Oscar Nikiei. Regia : Veaceslav Nikiforov. Episodul 3
21,50 Telejurnal

De la Casa de Economii şi Consemnaţiuni

Ca unitate specializată în relaţiile cu populaţia, Casa de Economii şi Consemnaţiuni pune la dispoziţia celor interesaţi diferite instrumente de economisire :

— **librete de economii** : cu dobîndă la vedere ; cu dobîndă pe termen de cel puţin un an ; cu cîştiguri ; cu dobîndă şi cîştiguri ; cu dobîndă şi cîştiguri în autoturisme ; pentru turism ;

— **conturi curente personale** ;

— **obligaţiuni C.E.C. cu cîştiguri.**

Libretele de economii şi obligaţiunile C.E.C. pot fi solicitate la oricare unitate proprie C.E.C., iar conturile curente personale se pot deschide numai la sucursalele şi filialele C.E.C.

Alături de păstrarea economiilor băneşti, Casa de Economii şi Consemnaţiuni acordă populaţiei **credite** pentru constituirea avansului şi credite pe termen lung în vederea contractării construirii de locuinţă proprietate personală sau cumpărării de locuinţă din fondul locativ de stat de către chiriaşi. Plata dobînzilor şi restituirea creditelor se fac în rate lunare egale prin reţinere şi vărsare la C.E.C. pe toată durata de rambursare a acestora, începînd din luna următoare acordării pentru creditele de avans şi, respectiv, din luna următoare terminului de predare a locuinţei pentru creditele pe termen lung.

INFORMAŢII SPORTIVE

FOTBAL ● Campionatul diviziei A la fotbal programează astăzi, de la ora 14, două partide restanţe : la Slatina se întîlnesc echipele F.C. Olt şi Universitatea Craiova, iar la Buzău, formaţia locală Gloria va primi replica echipei Steaua. ● Optimile de finală ale competiţiei internaţionale de fotbal „Cupa U.E.F.A." se dispută astăzi, după următorul program : Internazionale Milano — Legia Varşovia ; Atletico Bilbao — Sporting Lisabona ; Spartak Moscova — F.C. Nantes ; Dundee United — Neuchâtel Xamax ; Dnieprul Dniepropetrovsk — Hajduk Split ; Hammarby — F. C. Köln ; Waregem — A.C. Milan ; Borussia Mönchengladbach — Real Madrid.

HOCHEI. În cadrul turneului internaţional de hochei pe gheaţă pentru juniori „Cupa Prietenia", ce se desfăşoară la Donetk, selecţionata României a întrecut cu scorul de 7—1 (3—1, 2—1, 2—2) formaţia Bulgariei. Într-un alt joc, reprezentativa U.R.S.S. a învins cu 10—1 (2—0, 5—0, 3—1) echipa R.D. Germane.

ŞAH. În runda a 8-a a turneului internaţional feminin de şah de la Smederevska Palanka, maestra română Dana Nuţu a cîştigat la iugoslava Mirjana Marici. Cramling a învins-o pe Markovici, în timp ce partidele Nikolin — Maximovici şi Polihroniade — Aleksandria s-au terminat remiză. În clasament se menţine lideră poloneza Hana Erenska avînd 5 puncte şi două partide întrerupte, urmată de suedeza Cramling 5 puncte (1), Maximovici 4,5 puncte, Dana Nuţu şi Elisabeta Polihroniade cu cîte 4 puncte, Veröczi 3,5 puncte (1) etc.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI ŞTIINŢEI ŞI ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

O NOUĂ CALITATE A ÎNVĂŢĂMÎNTULUI SUPERIOR ECONOMIC

(Urmare din pag. 1)

asigurarea funcţionării eficiente a mecanismului economic, în gestionarea raţională a avuţiei naţionale. Noua calitate în economie îşi are izvorul în revoluţionarea factorilor de producţie, proces ce poartă amprenta calităţii forţei de muncă, posesoare a unor solide cunoştinţe tehnice şi economice, a unui înalt grad de angajare responsabilă în activitatea de producţie, ştiinţifică, de creare a bunurilor materiale şi spirituale. **„Este necesar — subliniază tovarăşul Nicolae Ceauşescu — să acordăm o atenţie deosebită pregătirii cadrelor tehnice şi de conducere atît din punctul de vedere al cunoştinţelor tehnice, cît şi economice. Fără cadre cu înalte cunoştinţe tehnice şi economice nu vom putea să îndeplinim sarcinile pe care poporul ni le-a pus în faţă, să asigurăm conducerea eficientă a economiei".**

Pentru ca pregătirea economiştilor să-şi sporească eficienţa, este necesar ca ea să fie orientată ferm spre o calitate superioară, corespunzător exigenţelor curente, dar mai ales de perspectivă ale dezvoltării complexe şi echilibrate a economiei româneşti în profil de ramură şi teritorial. În condiţiile noii revoluţii tehnico-ştiinţifice, se impune mai mult ca oricînd pregătirea economiştilor în sensul înţelegerii corelaţiei obiective dintre fenomenele economice şi tehnice, al necesităţii unei evaluări sistematice a implicaţiilor economicului asupra tehnicului, aşa după cum inginerul este solicitat să cunoască şi să aprecieze fenomenul tehnic şi prin prisma aspectelor economice. În genere, se impune formarea unei gîndiri economice active a viitorilor specialişti din toate domeniile de activitate. Economistul trebuie să aibă o astfel de pregătire care să-i permită să realizeze un dialog permanent şi fructuos cu ceilalţi specialişti care produc bunuri cu înalte performanţe tehnico-calitative şi, în acelaşi timp, cu eficienţă economică ridicată. Această orientare impune cu acuitate o concordanţă deplină între viitoarea structură a economiei naţionale şi structura procesului instructiv-educativ. Deşi se desfăşoară în prezent, pregătirea economiştilor trebuie să se realizeze pe baze prospective, contribuind astfel la evitarea uzurii morale rapide a cunoştinţelor dobîndite în facultate. Modelul de pregătire a specialiştilor noştri nu poate avea alte coordonate decît priorităţile vitale ale dezvoltării economiei naţionale, ale funcţionării mereu mai eficiente a mecanismului economic bazat pe autoconducerea muncitorească şi autogestiunea economico-financiară. În acest sens, în cadrul A.S.E. s-a elaborat un program de perspectivă intitulat „Perfecţionarea activităţii profesional-ştiinţifice şi educative de formare a economiştilor în lumina hotărîrilor celui de-al XIII-lea Congres al P.C.R., a orientărilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu secretar general al partidului, preşedintele Republicii Socialiste România". Programul cuprinde soluţii menite să ridice calitatea pregătirii economiştilor pe o treaptă superioară, în concordanţă cu obiectivele şi sarcinile cincinalului 1986—1990 şi în perspectivă pînă în anul 2000.

Îmbunătăţirea calitativă a pregătirii în învăţămîntul economic se face atît pe verticală, printr-un proces de aprofundare a disciplinelor, cît şi pe orizontală, accentuîndu-se caracterul interdisciplinar al formării profesionale, mai ales spre limita superioară a anilor terminali. Noua calitate încumbă accentuarea pregătirii studenţilor noştri în vederea înţelegerii şi influenţării funcţionării unităţii economice ca un complex ce integrează organic şi eficient toate compartimentele tehnico-economice, materiale, financiare şi umane, în structura organizatorică optimă, asigurînd folosirea judicioasă a indicatorilor şi pîrghiilor economico-financiare.

Un rol important în realizarea unei noi calităţi a învăţămîntului economic revine însuşirii **problemelor sistemului informational economico-social.** Acţionăm ca viitorul economist să cunoască sfera de cuprindere, metoda de calculare a indicatorilor cu care se vehiculează în fiecare compartiment al întreprinderii, precum şi sistemul de relaţii dintre indicatori, rolul lor în fundamentarea deciziei, circuitul şi influenţa lor în cadrul întreprinderii, efectele lor pe treptele ierarhice superioare unde se raportează aceste informaţii.

Examinarea atentă a rezultatelor obţinute în pregătirea studenţilor economişti arată că sînt încă posibilităţi ce trebuie puse în valoare în scopul îmbunătăţirii activităţii profesionale, dezvoltării responsabilităţii muncii în condiţii de perfectă ordine şi disciplină. Înainte de toate perfectionarea continutului stiintific, politico-ideologic al învăţămîntului superior economic — prin excelenţă un învăţămînt social-politic — se realizează prin incorporarea organică în substanţa activităţii didactice a tezelor, ideilor şi orientărilor din opera tovarăşului Nicolae Ceauşescu, prin asimilarea a tot ce este nou şi înaintat în ştiinţa economică naţională şi pe plan mondial, prin întărirea spiritului patriotic, revoluţionar în gestionarea patrimoniului social.

Toate acestea le înţelegem în complexitatea şi multilateralitatea componentelor procesului de învăţămînt, astfel încît, în final, tinerii economişti pe care îi formăm să se afirme ca personalităţi cu o solidă competenţă profesională, de specialitate, cu un spirit activ, creator şi, totodată, ca oameni politici, cu o înaltă conştiinţă socialistă.

În acest spirit, promovarea noii calităţi în învăţămîntul superior economic, integrat organic cu cercetarea ştiinţifică şi producţia, trebuie înţeleasă pornindu-se de la exigenţele practicii şi de la atribuţiile ce trebuie să revină economiştilor în noile condiţii, în concordanţă cu sarcinile imediate şi de perspectivă ale intrării României într-un nou stadiu de dezvoltare.

Un rol important în perfectionarea continuă a învăţămîntului superior economic revine **activităţii ideologice, politico-educative.** Specialistul în domeniul economic trebuie să stăpînească concepţia materialist-dialectică despre lume şi viaţă, să înţeleagă linia politică a partidului şi statului nostru, să fie un militant neobosit pentru traducerea în viaţă a acestei politici, manifestîndu-se astfel ca un specialist revoluţionar. Munca educativă se realizează ca o componentă intrinsecă a procesului didactic. Prin programele analitice, prin conţinutul fiecărei activităţi didactice se urmăreşte realizarea unei înalte încărcături politico-ideologice şi educative. Îmbogăţirea continuă a fiecărei prelegeri, dezbateri şi activităţi practice cu cele mai noi teze ale politicii interne şi externe ale partidului şi statului, cu realităţile în continuă transformare din viaţa social-economică a ţării, este de natură să asigure îmbinarea formării profesionale cu cea revoluţionară a tinerei generaţii.

Cadrele didactice, cercetătorii, studenţii, întregul personal muncitor al A.S.E., sub conducerea organelor şi organizaţiilor de partid, sînt ferm hotărîţi să acţioneze în asa fel încît să asigure o nouă calitate procesului de formare a economiştilor, a căror activitate se regăseşte într-un fel sau altul în rezultatele economico-financiare din unităţile economice ale patriei noastre. Activitatea noastră se încadrează în întregime în eforturile întregului popor, care acţionează într-o unitate de cuget şi voinţă în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pentru înfăptuirea istoricelor hotărîri ale Congresului al XIII-lea al partidului, pentru ridicarea României pe culmi tot mai înalte de civilizaţie materială şi spirituală.

PATRIOTISMUL ŞI CONŞTIINŢA DE SINE A TINERETULUI

(Urmare din pag. 1)

lor politice, ridică pe o treaptă superioară patriotismul poporului român. Unul dintre reprezentanţii de frunte ai intelectualităţii româneşti din această perioadă, Petru Maior, socoteşte iubirea de patrie o datorie firească a tuturor, „bold firesc care deşteaptă pe oameni a-şi iubi patria sa şi bucuria a rămîne într-insa".

Ceea ce în vremurile trecute constituia o preocupare individuală a unor buni patrioţi, astăzi, cînd orînduirea socialistă ridică pe un plan superior elementele definitorii ale patriotismului, face parte integrantă din activitatea multilaterală şi complexă a tuturor factorilor de răspundere, educaţia patriotică fiind considerată o componentă esenţială a profilului spiritual al omului contemporan. Între aceşti factori, şcoala — şcoala de toate gradele, de la grădiniţele de copii pînă la institutele universitare — ocupă unul dintre cele mai de seamă locuri. Ca parte integrantă a complexului proces de formare multilaterală a tineretului, educaţia patriotică solicită preocuparea tuturor slujitorilor şcolii, de orice specialitate şi profil ar fi ei şi în toate împrejurările. Nu poate şi nu trebuie exclusă nici o disciplină şi nici o ocazie de a sădi în mintea şi inima copiilor şi tinerilor, muncitorilor şi ţăranilor, dragostea de patrie, faţă de trecutul poporului, de marile realizări ale vremurilor noastre, încrederea în viitorul luminos al socialismului.

Procesul de învăţămînt rămîne cel mai eficace mijloc de educare a tineretului. Oricare dintre obiectele de învăţămînt, liceal sau universitar, poate fi folosit în chip cu totul firesc, fără nici o sforţare, fără nici o intervenţie artificială. La lecţiile şi cursurile de limbă şi literatură română, de pildă, invocarea dragostei poporului pentru limba strămoşească, a dirzeniei cu care s-a apărat-o în toate împrejurările, cultivă la tineret preţuirea limbii române. Invocarea dragostei de natură, de frumuseţile ei, de viaţă, de muncă, de înflorirea patriei — caracteristici esenţiale ale folclorului românesc — este unul din cele mai eficiente mijloace pentru a stîrni preţuirea pentru creaţiile spirituale ale poporului. „Po-un picior de plai, / Pe-o gură de rai, / Iată vin în cale / Se cobor în vale / Trei turme de miei / Cu trei ciobănei"... Balada **Mioriţei** emoţionează, deşteaptă sentimentele de mîndrie şi de preţuire a creatorilor unor asemenea comori artistice.

Optimismul, încrederea în forţele creatoare ale omului, în isteţimea minţii şi îndemînarea mîinii, devotamentul pînă la sacrificiu pentru lucrarea săvîrşită sînt alte caracteristici ale creaţiei populare. Astfel, de pildă, balada **Meşterului Manole** sau a **Mînăstirii Argeşului** reflectă dăruirea pînă la sacrificiu pentru trăinicia operei durate.

Lupta pentru dreptate socială şi libertate naţională constituie tema altor numeroase creaţii folclorice de frumuseţe neîntrecută ; cîntece de luptă, balade voinicesti, balade haiducesti, balade istorice etc.

Nu pot să nu stîrnească mîndrie patriotică în simţirea tineretului marii creatori ai literaturii române, care încă în timpul vieţii lor unii, după moarte alţii, au fost aşezaţi în panteonul marilor valori universale : Dimitrie Cantemir, membru al Academiei din Berlin, al cărui nume este săpat alături de altele, ilustre, pe frontispiciul Bibliotecii Ste. Geneviève de la Paris, Nicolae Milescu, mare diplomat, geograf de seamă, Vasile Alecsandri, laureat al premiului internaţional pentru a sa **Gintă latină,** Mihai Eminescu, neîntrecutul maestru al cuvîntului şi cugetării, reînvietor al momentelor de glorie din trecutul de luptă al poporului, George Cosbuc şi Octavian Goga, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ion Creangă, Ion Luca Caragiale, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu şi foarte mulţi alţii.

Creaţia artistică a poporului român oferă într-o egală măsură mijloace de educaţie patriotică. Monumentele de artă — Cozia, Tismana, Mînăstirea Argeşului, Putna, Moldoviţa, Voroneţ, Trei Ierarhi etc. — sînt mărturii peste veacuri ale geniului creator al poporului nostru. Opera artistică a lui Iscovescu, Aman, Grigorescu, Luchian, Paciurea, Brâncuşi, inspirată din trecutul de luptă al poporului român sau din creaţia populară, s-au impus în mare măsură tocmai prin specificul ei naţional. Acest izvor de inspiraţie, creaţie a marelui Anonim, conferă frumuseţe şi trăinicie folclorului muzical şi creaţiei unor artişti ca Ciprian Porumbescu şi George Enescu.

Istoria din timpurile cele mai vechi şi pînă în zilele noastre poate fi socotită, aşa cum pe drept cuvînt o considera N. Bălcescu, „cea dintîi carte a unei natii". Asemenea adevăr este cuprins, într-o formulare clară şi plină de simţire, în opera tovarăşului Nicolae Ceauşescu : **„Întreaga istorie a ţării noastre demonstrează că poporul muncitor, forţele sale revoluţionare, progresiste şi patriotice au înfăptuit toate marile transformări revoluţionare, au asigurat mersul înainte al societăţii noastre. Toate momentele importante din viaţa patriei noastre sînt legate de lupta maselor, a întregului popor — motorul progresului social, adevăratul făuritor al istoriei României".**

Peisajul geografic al ţării, atît de variat şi atît de armonios în acelaşi timp, a deşteptat şi deşteaptă sentimente de mîndrie tuturor celor ce l-au cunoscut şi preţuit, celor ce-l cunosc şi-l preţuiesc. **România pitorească** a lui Vlahuţă, frumuseţile Munţilor Neamţ, înfăţişate de Calistrat Hogaş, a peisajelor din Munţii Apuseni, de pe Valea Oltului, din Maramureş şi din toate colţurile României, adevărate „guri de rai", contribuie la potenţarea dragostei faţă de ţara care a fost dăruită cu asemenea frumuseţi.

Şcolii de toate gradele şi profilurile i se conferă un cîmp vast şi variat de activităţi şi acţiuni, care, fiecare în parte şi mai ales toate la un loc, colaborează la sădirea în minţi şi în inimi a sentimentelor de respect pentru trecutul de luptă al poporului nostru, de mîndrie pentru importantele realizări din zilele noastre în toate domeniile, de încredere nelimitată în viitorul ţării. Mai ales **„învăţămîntul universitar românesc** — cum a subliniat tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **are tradiţii cu care ne putem mîndri: în facultăţile noastre s-au format personalităţi de seamă ale poporului român, luptători înflăcăraţi pentru idealurile sale de dreptate şi libertate socială şi naţională, creatori de prestigiu care au îmbogăţit tezaurul ştiinţei şi culturii patriei şi al lumii întregi. Obligaţia de onoare a cadrelor didactice, a studenţilor este de a dezvolta şi de a duce mai departe aceste tradiţii, de a asigura ca învăţămîntul superior să-şi îndeplinească sarcinile de răspundere încredinţate de partid şi de guvern, de a ridica tot mai sus şcoala, ştiinţa şi cultura patriei noastre".**

Tinerele generaţii, din cunoaşterea trecutului şi a prezentului, vor învăţa cum să făurească mai bine viitorul, pentru a crea condiţii de viaţă din ce în ce mai bune poporului, pentru a asigura independenţa şi suveranitatea naţională, dezvoltarea naţiunii române, ca naţiune egală în drepturi în rîndul naţiunilor întregii lumi, într-o lume a păcii binefăcătoare şi a liniştii creatoare.

„Ţesătura"-Iaşi — la 75 de ani

În telegrama adresată **tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU,** secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, de participanţii la adunarea festivă se spune, între altele: în spiritul ideilor, tezelor şi orientărilor cuprinse în cuvîntarea dumneavoastră la recenta plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român — program de muncă avîntată şi pentru oamenii muncii de la „Ţesătura" — vom acţiona cu fermitate pentru a realiza, încă din 1986, un înalt ritm de creştere a producţiei, aplicînd cu fermitate principiile noului mecanism economico-financiar, ale autoconducerii muncitoreşti. Puternic mobilizaţi de dinamismul şi realismul politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru, oamenii muncii din întreprindere vă încredinţează, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, că sînt hotărîţi să nu-şi precupeţească eforturile pentru traducerea în viaţă a istoricelor hotărîri ale Congresului al XIII-lea al P.C.R.

DIN ŢĂRILE SOCIALISTE

U.R.S.S.

O nouă centrală electrică în cascada de pe Kama

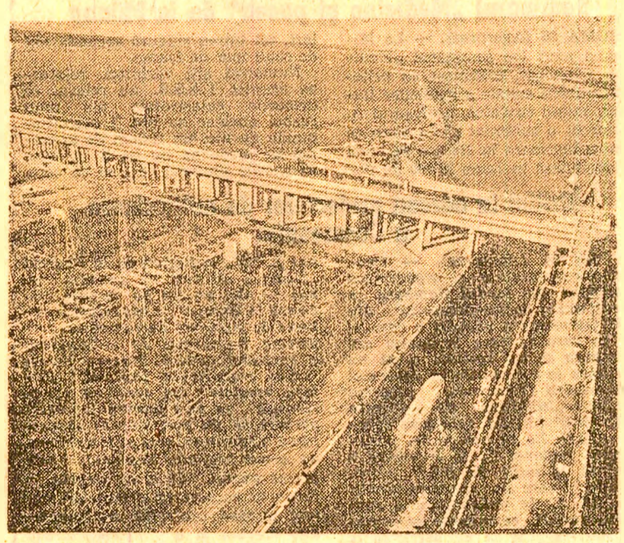

După cum informează presa sovietică, la hidrocentrala de pe cursul inferior al fluviului Kama, în Republica Autonomă Tătară, au început lucrările de montaj la cel de-al 16-lea agregat. Cu această se încheie construcţia gigantului complex hidroenergetic, care va asigura în final o producţie de 2,7 miliarde kilowaţi-oră energie. Pentru a se obţine o asemenea cantitate de energie de la centralele termoelectrice ar fi fost nevoie de 700 mii tone petrol sau 1,2 milioane tone cărbune.

Hidrocentrala Nijnekamskaia va furniza energia necesară marilor întreprinderi industriale din această regiune. **(În fotografie : vedere panoramică a hidrocentralei).**

R.P. CHINEZĂ

Priorităţi în dezvoltarea energeticii

În R.P. Chineză a fost elaborat un amplu program de dezvoltare a producţiei de combustibili în perspectiva anului 2000. Se are în vedere realizarea unei producţii de cărbune, ţiţei, gaze naturale şi energie electrică în măsură să satisfacă nevoile de consum energetic în continuă creştere ale economiei ţării.

După cum relatează agenţia China Nouă, producţia de energie a Chinei, la sfîrşitul acestui secol, se va situa la nivelul de 1,3—1,4 miliarde tone de combustibil convenţional. Potrivit programului elaborat, extracţia de cărbune va creşte cu aproape 0,5 miliarde tone, dintre care două treimi vor fi realizate la noile mine ce se construiesc în provincia Shanxi şi în zonele din nordul ţării. Concomitent cu dezvoltarea exploatărilor petroliere, a căror bază principală va rămîne în continuare partea de est a Chinei, vor spori substanţial capacităţile de prelucrare a ţiţeiului în celelalte regiuni, urmărindu-se punerea în valoare cît mai deplină a surselor naţionale de ţiţei.

O atenţie deosebită se va acorda în continuare construirii de noi centrale termo şi hidroelectrice, în special în zonele din estul şi nord-estul Chinei, unde se află cele mai mari centre industriale şi a căror dezvoltare şi modernizare vor solicita cantităţi sporite de energie electrică.

R.P. BULGARIA

Preocupări pentru modernizarea industriei chimice

Industria chimică este una dintre ramurile cele mai dinamice ale economiei bulgare. În ultimii 25 de ani, volumul producţiei industriei chimice a crescut de 40 de ori, în prezent Bulgaria exportînd aproape 180 de tipuri de produse ale acestei ramuri industriale. Capacităţile de producţie construite asigură în totalitate necesarul intern de îngrăşăminte minerale, anvelope, sodă calcinată şi altele.

De asemenea, au fost făcute progrese în domeniul producţiei de fibre sintetice, de antibiotice, vopsele, lacuri. O mare importanţă se acordă în prezent procesului de accelerare a asimilării în producţie a ultimelor noutăţi ale ştiinţei şi tehnicii, automatizării proceselor de producţie şi extinderii bazei tehnico-materiale.

R.S. CEHOSLOVACĂ

Diversificarea producţiei în domeniul electronicii

În perioada anilor 1986—1990, producţia industriei electronice cehoslovace va creşte cu aproape 65 la sută, ceea ce înseamnă un spor mediu al producţiei anuale cu 10,5 la sută. În acest fel, industria electronică va deveni sectorul cu dezvoltarea cea mai intensă în industria ţării.

În afara creşterii cantitative a producţiei, sînt prevăzute măsuri pentru reînnoirea sortimentului produselor electronice, astfel ca ele să corespundă celor mai bune modele pe plan mondial. Un loc deosebit este rezervat tehnicii de calcul. În întregul cincinal se vor produce peste 5 000 de minicomputere.

În acelaşi timp, cunoaşte o continuă extindere producţia de roboţi industriali. În faţa specialiştilor se află sarcina de a crea o serie de roboţi construiţi pe bază de module, folosindu-se în principal componente fabricate în ţară.

R.S. VIETNAM

Şantier-şcoală în delta Fluviului Roşu

Printre colinele verzi şi orezăriile din provincia Haihin, situată în delta Fluviului Roşu, se ridică unul din principalele obiective ale economiei vietnameze — termocentrala Falai. Aceasta este şi un obiectiv social — scrie ziarul „NHAN DAN" — deoarece şantierul ei a devenit o adevărată şcoală, unde, în procesul muncii şi la diferite cursuri, mii de tinere şi tineri vietnamezi au dobîndit şi dobîndesc cunoştinţe profesionale şi o experienţă preţioasă. Pe lîngă un mare număr de electricieni, montori, soferi, betonişti, sudori şi armatori sînt pregătiţi muncitori pentru o serie de profesii inexistente înainte în Vietnam. Pentru tineret — scrie ziarul — este o chestiune de prestigiu să muncească pe şantierul termocentralei.

Ca rezultat al intrării în funcţiune a celui de-al doilea agregat, cu o putere de 100 MW, s-a îmbunătăţit aprovizionarea cu energie electrică a întreprinderilor industriale din Hanoi şi din mai multe provincii, a sistemelor de irigaţii din nordul Vietnamului. Aceasta a avut ca rezultat creşterea producţiei primei recolte de orez din acest an.

Construirea termocentralei continuă. Eforturi deosebite se depun la montarea componentelor celui de-al treilea bloc, pentru a fi pus în funcţiune pînă la sfîrşitul acestui an.

ADMINISTRAŢIA DE STAT LOTO-PRONOSPORT INFORMEAZĂ

Duminică, 1 decembrie, Administraţia de Stat Loto-Pronosport organizează ULTIMA TRAGERE EXCEPŢIONALĂ LOTO din acest an. Participanţii care doresc să-şi înscrie numele printre marii cîştigători în ultima parte a acestui an sînt informaţi că, jucînd, au posibilitatea obţinerii unor importante cîştiguri în „AUTOTURISME „DACIA 1 300" mari sume de bani, precum şi excursii în U.R.S.S. Se efectuează 7 extrageri în două faze cu un total de 66 numere. Important, de asemenea, pentru cei ce doresc să joace cît mai multe variante este faptul că la acest gen de trageri se cîştigă şi cu 3 numere din 18 sau 24 extrase, cunoscînd că în cadrul ambelor faze, extragerile sînt „legate".

Simbătă 30 noiembrie este ULTIMA ZI DE PARTICIPARE.

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 27 noiembrie, ora 20 — 30 noiembrie, ora 20. **În ţară :** Vremea va fi în general umedă, mai ales în prima parte a intervalului. Cerul va fi mai mult acoperit. Vor cădea precipitaţii sub formă de ploaie, lapoviţă şi ninsoare în regiunile nordice, predominînd ninsorile. Pe alocuri, cantităţile de apă vor depăşi 15 litri pe metrul pătrat în 24 de ore. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, intensificări temporare se vor semnala în estul ţării şi sud-vest. Temperatura aerului va scădea mai accentuat la sfîrşitul intervalului. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 6 şi plus 4 grade, local mai coborîte, iar cele maxime între minus 4 şi plus 6 grade. Ceaţă locală, izolat poleiu. **În Bucureşti :** Vremea va fi în general umedă, cu cerul mai mult acoperit. Vor cădea precipitaţii sub formă de ploaie, lapoviţă şi ninsoare. Vînt moderat. Temperatura în scădere. Minimele vor oscila între minus 1 şi 3 grade, mai coborîte în ultima zi, iar maximele între 3 şi 6 grade. Dimineaţa condiţii de ceaţă.

VOINȚA UNANIMĂ A POPOARELOR:

Înlăturarea pericolului nuclear, salvgardarea păcii

Seminarul „Medicina și pacea" de la Milano

ROMA 26 (Agerpres). — La Milano a avut loc seminarul „Medicina și pacea", organizat cu prilejul întîlnirii anuale a medicilor italieni. Luînd cuvîntul, profesorul A. Lichicchi a subliniat că în timp ce pentru înarmare în fiecare secundă se cheltuiesc în lume 26 000 de dolari, tot într-o singură secundă mii de copii mor de foame.

Numeroși alți vorbitori, relatează agenția T.A.S.S., au relevat că urmările catastrofale ale unui război nuclear nu pot fi preîntîmpinate de nici un sistem de apărare, iar medicina nu va fi în stare să acorde ajutorul ce i se va cere.

Critici la adresa proiectelor de militarizare a Cosmosului

BONN 26 (Agerpres). — Congresul extraordinar al organizației regionale din landul Hamburg a Partidului Social-Democrat din R.F. Germania a adoptat o rezoluție în care se cere Senatului din Hamburg să nu sprijine și să nu participe la cercetările în domeniul militarizării Cosmosului, program denumit „Inițiativa de Apărare Strategică" (S.D.I.), relatează agenția A.D.N. La 14 noiembrie, parlamentul regional de la Hamburg a adoptat, la inițiativa P.S.D., o rezoluție în care sînt respinse planurile S.U.A. de militarizare a spațiului cosmic, cerîndu-se guvernului vest-german să nu participe la programul S.D.I.

Pe de altă parte, potrivit agenției A.D.N., inițiativa de la Krefeld „Moartea atomică ne amenință pe toți — nici un fel de rachete nucleare în Europa", a organizat o acțiune de stringere de semnături împotriva proiectului de militarizare a spațiului cosmic. Într-un manifest al organizației, intitulat: „Armele spațiale: am examinat argumentele", se cere guvernului vest-german să nu participe la dezvoltarea, experimentarea și staționarea de arme spațiale. Totodată, este lansat apelul de a se acționa în favoarea respectării actualelor tratate privind controlul armamentelor, precum și a reglementărilor privind preîntîmpinarea folosirii Cosmosului în scopuri militare.

Pentru încetarea experimentării unor noi arme atomice!

CANBERRA 26 (Agerpres). — Ministrul de externe al Australiei, Bill Hayden, a condamnat efectuarea noii experiențe nucleare franceze din atolul Mururoa, transmite agenția Reuter. Astfel de experiențe vor duce la accentuarea încordării existente în relațiile dintre Franța și țările din Pacificul de Sud, a spus el.

Într-un interviu acordat revistei „Internazional", secretarul Comitetului Consultativ al Internaționalei Socialiste pentru probleme de dezarmare, Walter Hacker, a subliniat necesitatea imperioasă de a fi încetate orice explozii nucleare. În context, el a evidențiat totala lipsă de temei a afirmațiilor privind imposibilitatea asigurării unui control asupra încetării experiențelor cu arme nucleare, relatează agenția T.A.S.S.

Crearea de zone denuclearizate — un pas important spre întărirea securității și încrederii

STOCKHOLM 26 (Agerpres). — Într-un interviu acordat ziarului suedez „Dagens Nyheter", președintele Partidului Social-Democrat din Danemarca, Anker Joergensen, s-a pronunțat pentru transformarea nordului Europei într-o zonă denuclearizată. Crearea unei asemenea zone în nordul Europei, a spus el, ar constitui un pas important în direcția asigurării securității și dezvoltării pașnice a tuturor țărilor din regiune, ar fi o măsură concretă pe calea consolidării destinderii pe întreg continentul european. Asemenea zonă ar face posibilă într-o mai mare măsură sporirea încrederii și înțelegerii reciproce dintre Est și Vest. Pe de altă parte, realizarea acestei idei ar servi ca exemplu și pentru alte regiuni ale lumii.

Tragediile de la Hiroshima și Nagasaki, un avertisment pentru întreaga umanitate

TOKIO 26 (Agerpres). — Volumul „Crima atomică", apărut sub semnătura juristului japonez Masaz Siyna, care are la bază documente americane din perioada 1945—1952 devenite accesibile abia de curînd și care se referă la tragedia bombardamentelor atomice, a devenit cea mai căutată carte în Japonia. La Hiroshima și Nagasaki — a declarat autorul într-un interviu acordat agenției „Kyodo Tsusin" — peste 20 000 de cetățeni au murit în următoarele cinci luni după bombardamentele atomice, deoarece le-a lipsit cel mai elementar ajutor medical. Medicii americani sosiți la Hiroshima imediat după bombardament erau mai interesați de studierea efectelor acestuia decît să acorde ajutorul necesar.

Ca rezultat al bombardamentelor atomice de la Hiroshima și Nagasaki, peste 220 000 de oameni au pierit imediat, dar radiațiile au continuat să facă ravagii în rîndul celor rămași în viață. Autoritățile militare americane au interzis complet publicarea vreunei informații despre cele ce s-au întîmplat la Hiroshima.

S.U.A. au limitat cu strictețe pînă în anul 1952 cercetările medicilor niponi în legătură cu urmările bombardamentului atomic, iar datele culese de ei au fost confiscate de autoritățile militare.

Tragedia mai continuă și în zilele noastre, adaugă autorul cărții. Peste 370 000 de oameni din Japonia suferă de diverse maladii provocate de radiațiile radioactive, fără să fi primit ajutoare din partea guvernului. Comisia pentru apărarea drepturilor hibakusilor (supraviețuitorii bombardamentului nuclear), creată de Federația juriștilor japonezi, a cerut, pe baza datelor furnizate de carte, o nouă anchetă despre situația existentă în urmă cu 40 de ani la Hiroshima și Nagasaki.

COPENHAGA

Convorbiri româno — daneze

COPENHAGA 26 (Agerpres). — Cu prilejul vizitei pe care o efectuează în Danemarca, tovarășul Ilie Văduva, ministrul român al afacerilor externe, a avut, la Copenhaga, convorbiri cu Uffe Ellemann-Jensen, ministrul danez al afacerilor externe.

Exprimînd satisfacția în legătură cu evoluția ascendentă a raporturilor dintre cele două țări pe diverse planuri, cei doi miniștri au examinat posibilitățile de creștere în continuare a schimburilor și cooperării româno-daneze, cu precădere în domeniile economic și tehnico-științific. Ei au subliniat importanța convenirii unor acorduri pe termen lung, pe o bază echilibrată și de largă perspectivă, corespunzător posibilităților pe care le oferă cele două economii naționale.

Au fost prezentate considerentele și propunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, privind oprirea cursei înarmărilor, amplasării de noi arme nucleare în Europa și în lume, trecerea neîntîrziată la dezarmare, în primul rînd la dezarmare nucleară, soluționarea pe cale politică a stărilor de război și încordare între state, reglementarea globală a datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare și instaurarea unei noi ordini economice mondiale.

Pentru soluționarea pe cale pașnică a stărilor conflictuale din America Centrală

Intervenția reprezentantului român în plenara Adunării Generale a O.N.U.

NAȚIUNILE UNITE 26 (Agerpres). — N. Chilie transmite: Plenara Adunării Generale a O.N.U. examinează în prezent punctul intitulat „Situația din America Centrală: pericolele la adresa păcii și securității internaționale și inițiativele de pace".

Nota dominantă a luărilor de cuvînt o constituie exprimarea îngrijorării crescinde a statelor membre ale O.N.U. față de criza politică din America Centrală, față de focarul periculos de tensiune din această zonă, precum și preocuparea de a se găsi mijloacele adecvate pentru reglementarea problemelor complexe existente între statele din regiune pe căi politice, pașnice.

Luînd cuvîntul în dezbaterile pe această temă, reprezentantul țării noastre s-a referit la situația gravă de criză existentă în America Centrală și a arătat că este în interesul tuturor popoarelor din această zonă și al întregii comunități internaționale să se acționeze cu perseverență pe calea promovării dialogului político, pentru reducerea tensiunii, pentru a se găsi soluții diferitelor aspecte ale stărilor conflictuale din regiune, pentru însănătoșirea climatului político internațional. În context, s-a relevat că acțiunile de pace ale Grupului de la Contadora constituie demersuri majore pentru normalizarea situației din zonă.

Legat de aceasta, s-a amintit faptul că România, la inițiativa președintelui Nicolae Ceaușescu, a prezentat o serie de propuneri în cadrul O.N.U. pentru reafirmarea și dezvoltarea obligației statelor de a soluționa prin mijloace pașnice diferendele și litigiile dintre ele, precum și pentru ameliorarea mecanismelor și procedurilor la care statele membre, organizația mondială pot să recurgă în acest scop. Vorbitorul a reamintit că recent Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat în unanimitate, la inițiativa României, Apelul solemn adresat statelor aflate în conflict de a înceta fără întîrziere acțiunile armate și de a trece la rezolvarea prin negocieri și alte mijloace pașnice a litigiilor dintre ele, document care adresează, de asemenea, chemarea către toate celelalte state de a se abține de la folosirea forței și amenințarea cu forța, de la orice intervenție în treburile interne ale altora și de a soluționa prin mijloace pașnice diferendele și conflictele internaționale. S-a evidențiat că acest apel vizează toate diferendele și stările conflictuale și toate țările lumii, iar respectarea angajamentelor reafirmate în document poate conduce nemijlocit la soluționarea tuturor litigiilor și lichidarea tuturor focarelor de tensiune existente pe glob.

Poziția consecventă a României în direcția soluționării pe cale pașnică, prin tratative, a diferendelor dintre state, a promovării unei politici de dialog, de pace și colaborare între națiuni, de sprijinire a inițiativelor de pace ale Grupului de la Contadora — s-a arătat în continuare — a fost exprimată în numeroase ocazii de președintele Nicolae Ceaușescu, inclusiv în cadrul contactelor cu liderii și alți reprezentanți ai țărilor din America Latină. Șeful statului român a subliniat că trebuie să se pornească de la necesitatea respectării dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără nici un amestec din afară, a excluderii forței și amenințării cu forța, a înlăturării raporturilor de dominație, inegalitate și inechitate, a rezolvării tuturor litigiilor dintre state pe calea tratativelor, cu luarea în considerare a dreptului fiecărui popor la libertate, independență și suveranitate, la dezvoltare economică și socială, în conformitate cu aspirațiile proprii.

ORIENTUL MIJLOCIU

BEIRUT 26 (Agerpres). — Starea de tensiune la Beirut a continuat să se reducă după ciocnirile violente produse săptămîna trecută între milițiile șiite și druze în vestul capitalei libaneze. Acordul de încetare a focului a fost respectat. „Forța de supraveghere" a aplicării acordului de încetare a focului, compusă din membri ai celor două milații, și-a continuat misiunea creînd puncte de control permanente.

Într-o declarație făcută după o întrevedere cu președintele Libanului, Amin Gemayel, citată de agenția U.P.I., Hussein Husseini, președintele Camerei Deputaților, a subliniat că luptele de săptămîna trecută au dovedit că securitatea impusă de milații este lipsită de orice valoare. Ele dovedesc, de asemenea, că o astfel de securitate nu face decît să genereze noi frictiuni între forțele respective. Hussein Husseini a arătat că este timpul ca oamenii să fie de acord că nu există nici o alternativă la reconciliere și la aplicarea legii și ordinii de către autoritățile legitime ale Libanului.

CAIRO 26 (Agerpres). — Luni s-a întrunit la Cairo Înaltul Comitet egipteano-iordanian pentru examinarea unor probleme de natură să contribuie la extinderea și întărirea cooperării între Egipt și Iordania. Delegațiile la convorbiri sînt conduse de primul ministru egiptean, Ali Loutfi, și omologul său iordanian, Zeid Rifai. În centrul atenției participanților la discuții se află și aspecte ale situației din Orientul Mijlociu și acțiunile întreprinse în direcția soluționării pașnice a problemei palestiniene.

După întîlnirea sovieto-americană la nivel înalt de la Geneva

Ședința Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S.

MOSCOVA 26 (Agerpres). — La Moscova a avut loc ședința Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., care a dezbătut rezultatele întîlnirii sovieto-americane la nivel înalt de la Geneva și a aprobat pe deplin activitatea depusă de Mihail Gorbaciov, secretar general al C.C. al P.C.U.S., înțelegerile și declarația comună sovieto-americană convenite în urma convorbirilor care au avut loc cu acest prilej, relatează agenția T.A.S.S.

Biroul Politic a arătat că apreciază necesar să nu slăbească eforturile, militînd pentru reducerea radicală a armamentelor, normalizarea și însănătoșirea, pe această bază, a relațiilor sovieto-americane, lichidarea pericolului unui război mondial. Un rol esențial urmează să-l joace înțelegerea convenită la Geneva cu privire la continuarea și adîncirea dialogului dintre U.R.S.S. și S.U.A., inclusiv la cel mai înalt nivel.

Biroul Politic al C.C. al P.C.U.S. a relevat cu satisfacție că întîlnirea de la Praga a conducătorilor de partid și de stat ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, care a avut loc la 21 noiembrie, a dat o înaltă apreciere activității depuse de M. S. Gorbaciov la Geneva în promovarea pozițiilor de pace, elaborate împreună cu țările socialiste, a programului de politică externă adoptat la Consfătuirea de la Sofia din octombrie a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Sesiunea Sovietului Suprem al U. R. S. S.

MOSCOVA 26 (Agerpres). — La Moscova a început sesiunea Sovietului Suprem al U.R.S.S. La lucrări participă Mihail Gorbaciov, secretar general al C.C. al P.C.U.S., alți conducători de partid și de stat sovietici.

După cum relatează agenția T.A.S.S., sesiunea va dezbate proiectele planului de dezvoltare economică și socială și bugetul de stat ale U.R.S.S. pe anul 1986.

În cadrul primei zile a lucrărilor sesiunii, Nikolai Rijkov a fost confirmat de forul legislativ suprem al Uniunii Sovietice în funcția de președinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Luînd cuvîntul în cadrul lucrărilor sesiunii, Mihail Gorbaciov s-a referit la sarcinile guvernului sovietic, subliniind că, în primul rînd, acesta trebuie să acționeze cu și mai mare energie pentru înfăptuirea liniei de accelerare a dezvoltării economico-sociale a țării, de desfășurare a progresului tehnico-științific ca pîrghie principală de intensificare a activității economice și creșterea eficienței ei, relatează agenția T.A.S.S.

Vorbitorul a subliniat, de asemenea, necesitatea de a se perfecționa planificarea, de a se asigura dezvoltarea echilibrată și complexă a economiei naționale de a se întări sistemul financiar. Mihail Gorbaciov s-a referit, de asemenea, la necesitatea întăririi planificării centralizate, introducerea metodelor economice de conducere, dezvoltarea amplă a inițiativei.

BERLIN

Convorbiri Erich Honecker — Gustav Husak

BERLIN 26 (Agerpres). — După cum transmite agenția C.T.K., la Berlin au avut loc convorbiri între Erich Honecker, secretar general al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat al R.D. Germane, și Gustav Husak, secretar general al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, președintele R.S. Cehoslovace, care întreprinde o vizită în R.D. Germană.

Convorbirea a prilejuit un schimb de păreri cu privire la probleme actuale ale situației internaționale. Părțile au reafirmat caracterul actual al propunerii comune a guvernelor R.S.C. și R.D.G. făcute guvernului R.F.G. cu privire la crearea în Europa centrală a unei zone libere de arme chimice. A fost, de asemenea, subliniată importanța propunerilor privind crearea de zone denuclearizate.

A fost exprimată hotărîrea celor două partide și țări de a întări colaborarea bilaterală și evidențiat rolul progresului tehnico-științific în intensificarea producției.

GRECIA

Marcarea Zilei luptătorului pentru rezistență

ATENA 26 (Agerpres). — În Grecia a fost marcată Ziua luptătorului pentru rezistență, prin depuneri de coroane de flori la monumentele eroilor luptei împotriva fascismului și prin alte manifestări, relatează agenția A.D.N. În urmă cu 43 de ani, luptătorii armatei populare de eliberare „Ellas" au aruncat în aer podurile de cale ferată de peste rîul Gorgopotamos în Grecia centrală, întrerupînd prin aceasta cea mai importantă arteră de aprovizionare a trupelor fasciste de ocupație din sudul țării.

Într-un mesaj adresat poporului grec, premierul Andreas Papandreu a arătat că prin această acțiune istorică trupele străine de ocupație au suferit o înfrîngere decisivă, care a contribuit la succesul luptei pentru independență națională.

Divergențe în cadrul Pieței comune

BRUXELLES 26 (Agerpres). — Conferința interguvernamentală a C.E.E., consacrată stabilirii unor măsuri de reformă a instituțiilor comunitare, s-a încheiat fără ca participanții să fi ajuns la un acord asupra unor probleme importante, transmit agențiile Reuter și France Presse. Președintele reuniunii, ministrul de externe al Luxemburgului, Jacques Poos, a declarat presei că „nu s-au realizat nici un fel de progrese". principalele divergențe semnalîndu-se în legătură cu utilizarea dreptului de veto, realizarea unei Piețe comune economice unice și acordarea de ajutoare pentru regiunile rămase în urmă din punct de vedere economic.

Aceeași problematică va fi reluată la reuniunea ministerială a C.E.E., care va avea loc în zilele de 2 și 3 decembrie, la Luxemburg, a adăugat Jacques Poos.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

ACORD. La Moscova a avut loc a doua rundă a convorbirilor între delegații ale ministerelor afacerilor externe ale U.R.S.S. și R.P. Chineze în probleme consulare. Părțile au convenit și parafat textul unui nou acord consular între cele două țări și au analizat măsurile practice posibile pentru extinderea legăturilor în domeniul consular, transmit agențiile T.A.S.S. și China Nouă.

DECLARAȚIE. Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a condamnat — într-o declarație difuzată la sediul O.N.U. din New York — acțiunea pirătească de deturnare a avionului egiptean „Boeing-737" ce zbura pe ruta Atena — Cairo. Tragedii de felul celei legate de deturnarea avionului companiei „Egyptair" reafirmă necesitatea ca guvernele să desfășoare eforturi concertate pentru aplicarea acordurilor internaționale existente și să ia în considerare alte măsuri ce pot fi adoptate în mod eficient pentru curmarea unor asemenea acte — se subliniază în declarație. Pe de altă parte, din La Valletta s-a anunțat că un magistrat maltez a început interrogarea teroristului rămas în viață și spitalizat, care a participat la deturnarea avionului egiptean. S-a precizat că este vorba de șeful grupului care a deturnat avionul.

CONVORBIRI. La Beijing au avut loc convorbiri între reprezentanți ai Partidului Comunist Chinez și Partidului Comunist Dominican. Cu acest prilej, după cum transmite agenția China Nouă, s-a exprimat satisfacția față de reluarea relațiilor dintre cele două partide.

VERNISAJE. În orașele Waidhofen An Der Thaya (landul Austria Inferioară) și Oberwart (landul Stiria) a avut loc vernisajul unor expoziții de artă plastică românească. Au participat primarii celor două localități, alte oficialități, reprezentanți ai vieții cultural-artistice, un numeros public. În alocuțiunile rostite cu acest prilej s-a evidențiat valoarea artistică deosebită a lucrărilor expuse, contribuția manifestărilor culturale de acest gen la dezvoltarea relațiilor româno-austriece.

ALEGERI. Partidul Alianța Populară Revoluționară Americană (A.P.R.A.) din Peru, de guvernămînt, a obținut majoritatea voturilor în alegerile parțiale municipale desfășurate duminică în 22 de provincii și 160 de districte ale țării. Alegerile municipale parțiale de duminică s-au desfășurat în zonele unde nu s-a putut organiza scrutinul din noiembrie 1983, datorită activității forțelor insurgente din țară, și în districtele create după această dată.

ÎN COREEA DE SUD s-a constituit „Comitetul național al muncitorilor pentru o constituție în sprijinul poporului democratic și reunificării naționale", organizație comună de luptă a oamenilor muncii sud-coreeni. Printre obiectivele noului comitet se află lupta împotriva regimului generalului Chun Du Hwan și înfăptuirea reunificării patriei.

CONGRES. Președintele Argentinei, Raul Alfonsin, a inaugurat, la Buenos Aires, lucrările celui de-al III-lea Congres mondial asupra învățămîntului pentru adulți — informează agenția China Nouă. În alocuțiunea rostită cu acest prilej, el a subliniat necesitatea ca învățămîntul pentru adulți să fie parte componentă a unei strategii globale și a unui proces de educație permanent, menit să contribuie la ridicarea nivelului cultural al oamenilor, la creșterea gradului lor de participare conștientă la procesele democratice. Cei 450 de reprezentanți din 95 de țări prezenți la reuniune vor examina căile de acțiune și măsurile ce se impun în ce privește îmbunătățirea învățămîntului destinat adulților.

CONFERINȚĂ. La Cairo s-au încheiat marți lucrările Conferinței extraordinare a ministrilor informațiilor din țările africane. Au luat parte delegați din peste 40 de state din Africa, precum și reprezentanți ai UNESCO, Organizației Unității Africane și ai unor mișcări de eliberare de pe continent. În cursul dezbaterilor s-a subliniat necesitatea luării de măsuri menite să ducă la crearea pe continentul african a unui sistem regional de informare, ca parte a noii ordini internaționale în domeniul informării și comunicării.

NUMĂRUL ȘOMERILOR a crescut în țările membre ale Pieței comune, în luna octombrie, cu 31 000 față de septembrie anul acesta, ajungînd la 12,67 milioane, informează agenția Associated Press. Aceasta reprezintă 11,1 la sută din forța de muncă a nouă din cele zece state ale C.E.E. (cifrele statistice nu includ și Grecia).

CANCELARUL FEDERAL al Austriei, Fred Sinowatz, a subliniat necesitatea promovării în continuare a unei politici de neutralitate permanentă, politică ce poate conferi țării dezvoltarea pașnică. De asemenea, el a relevat importanța extinderii colaborării internaționale, prin lărgirea în primul rînd a dialogului dintre statele cu orînduiri social-economice diferite.

ALERTĂ. Comitetul internațional al vulcanologilor, care a instalat stații de observație în preajma craterului vulcanului Nevado del Ruiz, situat în Anzii Cordilieri columbieni, a alertat guvernul Columbiei în legătură cu posibilitatea apariției unei noi erupții. „Mișcările tectonice locale, în apropierea vulcanului, s-au înmulțit, iar topirea gheții s-a accelerat, observîndu-se o intensificare a emisiei de fum și cenușă în partea de nord-vest a craterului. De asemenea, se remarcă o creștere a debitelor rîurilor și afluenților de pe versanții muntelui și o umflare a pereților interiori ai craterului, însoțită de fierberea magmei" — a precizat un specialist.

Depășirea crizei economice mondiale impune așezarea pe baze noi, echitabile a comerțului internațional

PROPUNERILE CONSTRUCTIVE ALE ROMÂNIEI SOCIALISTE

Studiile și analizele institutelor internaționale de specialitate, tradiționale fiecărui sfîrșit de an, arată că economia mondială, traumatizată de cea mai profundă criză din ultima jumătate de veac, n-a reușit să intre într-o perioadă mai îndelungată de convalescență. Dimpotrivă, după un început promițător de relansare economică, realizat de unele țări dezvoltate anul trecut, ritmurile de creștere au slăbit apreciabil în 1985, atît în domeniul producției, cît și în cel al comerțului mondial. În ce privește raporturile financiar-valutare internaționale, deși creditorii au consimțit reeșalonarea celei mai mari părți a plăților scadente, acuta problemă a datoriilor externe a fost doar atenuată, nicidecum soluționată.

O situație critică pentru țările în curs de dezvoltare.

Deteriorarea conjuncturii economice mondiale, care se reflectă într-o măsură mai mare sau mai mică în toate statele, afectează totuși cel mai puternic țările în curs de dezvoltare. Gravitatea situației în care se află statele lumii a treia este evidentă dacă se compară ritmul mediu anual de creștere a produsului intern brut înregistrat de țările respective în perioada 1981—1985, respectiv **1,8 la sută**, cu cel din deceniul trecut — **5,4 la sută** și obiectivul strategiei internaționale a dezvoltării pentru actuala decadă — **7 la sută**. Nu este însă vorba numai de o evoluție lentă; potrivit estimărilor U.N.C.T.A.D. (Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare), de la începutul deceniului, creșterea globală n-a ținut decît în 1984 pasul cu sporul demografic, fapt care a dus la **scăderea producției pe locuitor, în medie, cu 1,1 la sută pe an**. Și, drept urmare, se așteaptă ca **venitul pe locuitor**, și așa destul de modest, să fie **în 1985 cu 5—6 la sută mai redus față de nivelul din 1980**. Specialiștii U.N.C.T.A.D. atrag însă atenția că aceasta este o situație de ansamblu, în spatele căreia se ascund realități și mai dramatice. După aprecierile lor, **țările cel mai puțin dezvoltate vor cunoaște o reducere a venitului pe locuitor de 20 pînă la 40 la sută**, ceea ce înseamnă că, în cazul lor, pragul tolerabil al subdezvoltării este pe cale de a fi depășit.

Și mai neliniștitor este însă faptul că, în timp ce producția și venitul pe locuitor scad în țările lumii a treia, îndeosebi ca urmare a reducerii severe a importurilor de bunuri necesare dezvoltării, **datoria lor externă crește**, apreciindu-se că la sfîrșitul lui 1985 se va ridica la fantastica sumă de **1 000 miliarde de dolari**. Povara datoriei a devenit atît de mare, încît **statele respective au plătit anul trecut în contul vechilor împrumuturi cu 6,5 miliarde de dolari mai mult decît au primit sub formă de noi credite**. Altfel spus, țările sărace au fost aduse în situația de a-și stinge datoriile nu din beneficiile obținute în urma fructificării capitalului împrumutat, cum ar fi normal, ci din însuși venitul lor național.

Unul din principalii factori care au contribuit la declanșarea hemoragiei de capitaluri din Sudul sărac spre Nordul bogat este **politica dobînzilor înalte** promovată în ultimii ani de unele țări dezvoltate, care a dat o dublă lovitură statelor lumii a treia. Pe de o parte, dobînzile excesive, descurajînd investițiile în economie, au accentuat recesiunea în țările avansate, fapt care a determinat diminuarea cererii de produse din statele rămase în urmă și, implicit, a veniturilor lor din exporturi. Pe de altă parte, politica banilor scumpi a aruncat asupra țărilor subdezvoltate noi poveri tot mai apăsătoare, deoarece fiecare procent de majorare a ratei dobînzilor s-a transpus în plăți suplimentare (de 3—4 miliarde de dolari), pe care țările debitoare au trebuit să le efectueze în contul împrumuturilor anterioare. În felul acesta **unele state în curs de dezvoltare** (cum sînt Peru și Bolivia) **au ajuns în situația să cîștige din exporturi mai puțin decît au de plată în contul dobînzilor la datoria lor externă.**

Sub rigorile „protecționismului selectiv".

Un alt factor agravant îl constituie **barierele comerciale discriminatorii**. Dacă în 1985 ritmul de creștere a comerțului mondial nu va fi decît de circa o treime din cel înregistrat anul trecut (9 la sută), așa cum anticipează Fondul Monetar Internațional, aceasta se datorește îndeosebi multiplicării obstacolelor comerciale. Actualele politici protecționiste nu afectează însă uniform toate statele, ci în special pe cele în curs de dezvoltare. Și nu toate produsele lor, ci, mai ales, pe cele prelucrate. Secretariatul U.N.C.T.A.D. apreciază că **mai bine de o treime din exporturile țărilor în curs de dezvoltare se lovesc, pe piețele statelor capitaliste dezvoltate, de unul sau mai multe obstacole comerciale, iar circa două treimi din exporturile lor de produse manufacturate formează obiectul unor restricții netarifare**. Cît de discriminatorii sînt actualele politici protecționiste se poate lesne constata și din următorul exemplu oferit de U.N.C.T.A.D.: între 1979—1984, unele țări capitaliste au impus tot mai multe drepturi antidumping și compensatorii. Numărul lor a sporit de peste trei ori (de la 124 la 405) între 1979—1982 și mai bine de 200 de cazuri au fost înregistrate numai în primul semestru al anului 1984. Dar **aproape 70 la sută din ele afectează exclusiv țările în curs de dezvoltare**.

Ca urmare a dobînzilor înalte, care au dus la „criza datoriilor", și a sporirii presiunilor protecioniste, care a acționat în direcția restrîngerii debușeelor, țările dezvoltate și-au pierdut din importanța comercială de odinioară pentru statele în curs de dezvoltare — așa cum se poate constata și din tabelul de mai jos, alcătuit pe baza datelor cuprinse în Buletinul economic pentru Europa, volumul 36, elaborat de secretariatul C.E.E./O.N.U.

PONDEREA STATELOR DEZVOLTATE ÎN EXPORTURILE ȚĂRILOR ÎN CURS DE DEZVOLTARE

(în procente)

Exporturi	Importuri	Țări dezvoltate cu economie de piață					Țări în curs de dezvoltare	Mondial
		Total	America de Nord	Europa occidentală	Japonia	Alte țări dezvoltate		
Țări în curs de dezvoltare	1965	74,4	19,9	43,7	7,9	6,8	18,8	100,0
	1973	74,5	20,7	38,1	13,6	5,4	20,1	100,0
	1980	73,8	23,0	33,1	15,5	3,6	22,5	100,0
	1983	65,4	22,4	25,4	15,4	4,8	29,7	100,0

Astfel, spre deosebire de evoluțiile din anii '50 și '60, cînd schimburile dintre țările dezvoltate și statele în curs de dezvoltare (așa-numitul comerț Nord-Sud) au cunoscut o dinamică apreciabilă, în deceniul trecut, și îndeosebi în prima jumătate a actualei decade, acest flux de mărfuri a început să slăbească și să piardă teren în favoarea schimburilor dintre țările în curs de dezvoltare (adică a comerțului Sud-Sud), care au sporit într-un ritm mediu anual de **25 la sută**. Drept urmare, așa cum rezultă și din datele tabelului de mai sus, o parte tot mai mare din exporturile țărilor în curs de dezvoltare s-a îndreptat spre statele din aceeași categorie (**18,8 la sută** în 1965; **22,5 la sută** în 1980 și **29,7 la sută** în 1983), ceea ce a diminuat importanța pieților de desfacere din Nord, care în cazul țărilor capitaliste dezvoltate s-a redus, în perioada analizată, de la **74,4** la **65,4 la sută**.

Schimburile în compensație — o alternativă viabilă.

La baza ritmului susținut în care a sporit comerțul dintre statele lumii a treia în deceniul trecut și în primii ani ai actualei decade s-au aflat, desigur, progresele realizate de țările respective în dezvoltarea și diversificarea producției lor. Pe măsură ce aceste state și-au consolidat capacitatea de a produce bunuri manufacturate, în general, și mașini-unelte în special, s-au creat condiții cu caracter complementar, care au facilitat schimburile dintre ele. Efecte pozitive asupra schimburilor reciproce a avut, în același timp, practicarea unor forme de comerț care, deși nu sînt dintre cele noi, s-au dovedit deosebit de eficiente în actuala conjunctură economică și financiară internațională, cum este comerțul în compensație.

Tranzacția în compensație este un comerț direct, în cadrul căruia mărfurile se schimbă între ele fără să se mai recurgă la ajutorul banilor. Se poate cita, în acest sens, exemplul construirii în Nigeria a unui complex petrochimic prin plata integrală în petrol sau cel al unor firme mexicane specializate în produse pneumatice care s-au angajat să retribuie o societate malaeziană de comercializare a cauciucului cu boabe de cacao. În general, se apreciază că **aproape 20 la sută din comerțul Sud-Sud se face în compensație.**

Din pricina penuriei de resurse financiare de care suferă țările lumii a treia formele cele mai diverse ale comerțului în compensație se practică în schimburile dintre statele respective. Dar acest tip de comerț este tot mai mult folosit și în schimburile dintre statele dezvoltate. După estimările unor participanți la conferința internațională pe această temă, de la Viena, **circa 20—30 la sută din comerțul mondial se realizează în prezent prin compensație**, iar datorită extinderii continue a acestei forme între țările în curs de dezvoltare se apreciază că ea **va cuprinde, pînă în anul 2000, aproape 50 la sută din comerțul internațional.**

Toate acestea arată cît de realiste sînt aprecierile și orientările cuprinse în cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a C.C. al P.C.R., potrivit cărora **țara noastră are în vedere să dezvolte și în continuare — ținînd seama de situația economiei mondiale și, îndeosebi, de situația financiară și de dobînzile excesiv de mari — comerțul în compensație, care s-a dovedit eficace și foarte important în lărgirea unor schimburi economice echilibrate, reciproc avantajoase.**

În același timp, este știut că România socialistă se pronunță pentru **o soluționare globală a problemelor care confruntă omenirea, inclusiv a acelora existente în domeniul comerțului internațional.** În acest sens, țara noastră consideră că este necesar să se depună toate eforturile pentru **eliminarea politicilor protecioniste, a măsurilor restrictive și practicilor discriminatorii**, precum și pentru **facilitarea accesului produselor provenite din țările în curs de dezvoltare pe piețele statelor dezvoltate** prin reducerea tarifelor vamale și a obstacolelor netarifare. În vederea satisfacerii unor cerințe atît de stringente, organizarea unei noi runde de negocieri comerciale multilaterale în cadrul G.A.T.T. poate juca un rol deosebit de important și, de aceea, România — alături de alte țări — s-a pronunțat pentru angajarea unor discuții de substanță privind obiectivele, domeniile și modalitățile de desfășurare a negocierilor.

Neîndoios, cu cît vor fi soluționate mai repede aceste probleme, cu atît se vor crea condițiile necesare depășirii crizei economice mondiale, dezvoltării echilibrate a tuturor statelor, ridicării generale a nivelului de trai al popoarelor.

Prof. univ. dr. Alexandru PUIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10. 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360